

DARBININKAS

XLVIII NR. 63.

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

PENKTADIENIS - FRIDAY RUGSĖJO - SEPT. 20, 1963

910 WILLOUGHBY AVE.,
BROOKLYN 21, N. Y.

10 CENTŲ

Jungtinių Tautų giedrion padangėn pirmi debesėliai

Jungt. Tautų 18-tos sesijos pirmininku rugsėjo 17 išrinktas Venezuelos atstovas dr. Carlos Sosa Rodriguez, kuris nori būti vadinamas tik Sosa. Išrinktas slaptu balsavimu 99 balsais, tik 11 susilaikius, spėjama, kom. bloko atstovams.

Prieš posėdį A. Stevensonas ir A. Gromyko daugiau

Sutarta vengti J. Tautose šaltojo karo klausimų, bet jie neišvengiami šalia J.T. pirmiausia dėl Vokietijos, kuri reikalauja svarstymo ir atmets diskriminavimą.

kaip valandą tarėsi ir esą sutarę vengti šaltojo karo klausimų. Gal dėlto Gromyko nekėlė ir įprastinio kiekvienoje sesijoje kom. Kinijos priėmimo. Maskvos spauda plačiai skelbė,

kad J. Tautose jau esą "geri vėjai". "Blogų vėjų" tesukėlė Albanija, kuri pasiūlė kom. Kinijai. Tai buvo ženklas, kad yra dar ir kiti komunistai šalia

daugumą turinčios Maskvos. "Vėjų" mėgino padaryti J. Tautų publikoje Castro priešininkų sukeltas triukšmas, kurį turėjo nuraminti J. Tautų policija. Tai taip pat ženklas, kad

yra tautų, kurios siekia išsivaduoti iš čia esančių uzurpatorių, diktatorių, kolonizatorių. Bet jų pastangos silpnos "gerų vėjų" politikai pakeisti Jungtinese Tautose.

MASKVOS DVASIA — taip dabar vadina politinę nuotaiką, kurią J. Tautose sutaria dviese: A. Gromyko ir A. Stevensonas.

ŠALIA J. TAUTŲ: Vokietija nori būti svarstoma, nenori būti diskriminuojama

Giedrios padangės atmosferoje turi eiti šalia J. Tautų pasitarimai tarp Amerikos, Anglijos ir Sovietų ministerių. Prieš pasitarimų pradžią atvyko Vokietijos užsienių reikalų ministris Schroederis į Washingtoną pareikšti savo sąjungininkam Vokietijos norų ir nuomonių.

Iš Schroederio pasikalbėjimo su Prancūzijos min. de Murville Paryžiuje aiškėja Vokietijos noras, kad Vakarų atstovai keltų Berlyno ir Vokietijos sujungimo klausimą. Šiuo skatiniu Schroederis išsiskyrė nuo Prancūzijos užsienių ministerio, kuris mano, kad reikia "palaukti

ir pažiūrėti". Tokios linijos laikėsi ir Vokietija anksčiau. Dabar vakarų spauda žiūri, kad Vokietija savo liniją pakeitusi. Schroederis tikina, kad Berlyno ir Vokietijos klausimams kelti dabar kaip tik esąs palanknesnis momentas nei anksčiau.

Vokietija pareiškė savo nuomonę ir dėl klausimo, kuris valstybės sekr. Rusk ir Sovietų atstovo J. Tautose Dobrynino numatytas pirmuoju pasitarimu — apsauga nuo netikėto užpuolimo ir tos apsaugos reikalui pasikeičimas kontrolieriais rytų ir vakarų Vokietijos teritorijoje — aerodromuose, geležinkelio stotyse, kelių mazguose. Vokietijos vyriausybė

mananti, kad tokia kontrolė mažai patarnaus apsaugai nuo netikėtos agresijos, o Vokietijai ji reikš diskriminaciją, nes ji bus specialiai išskiriama. Vakarų politikai mano išsiderėsią, kad kontroliuojami būtų ir kiti rytų Europos kraštai, kurie įeina į Varšuvos pakto bloką.

Pirmam klausimui Vokietija mato Maskvos neapsaugos, bet politinius siekimus atskelti Vokietiją nuo Nato. Ir tas klausimas gali sukelti pasitarimuose pirmus debesėlius.

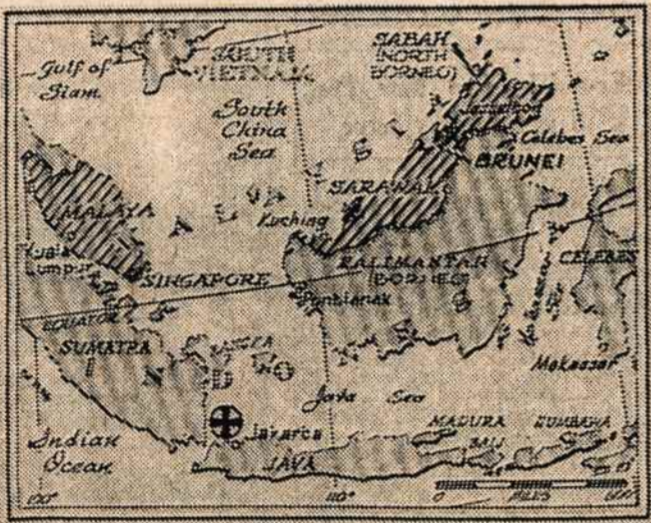
AZIJOJE: Vakar vergas, šiandien kitus vergia. Kas už tai atsakingas?

Nauja valstybė — Malaysia federacija buvo paskelbta rugsėjo 16. Į ją įsijungė Malajai, Singapuras ir Anglų buv. kolonijos Sarawak ir šiaurės Borneo, kuri dabar vadinama Sabath. Prieš naują valstybę protestavo Indonezija ir Filipinai, nes abidvi norėjo sau pasiimti Borneo. Indonezija jau buvo pasiuntusi ir parašutininikus panašiai kaip į N. Guineją. Bet juos anglų kariuomenė išgaudė. Malaysia nepriklausomybės Indonezija nepripažino ir surengė demonstracijas prieš Angliją, kuri rūpinosi sudaryti tą naują valstybę ir ėmėsi globoti. Prezidento Sukarno agentai suorganizavo minią, kuri rugsėjo 18 sudegino Indonezijos sostinėje Anglijos atstovybę, prie jos buvusius 9 automobilius, sudegino taip pat Shell bendrovės patalpas, anglų klubo patalpas. Malaysia, atsilygindama, pakūrė Indonezijos atstovybės patalpas, paėmė atstovybės tarnautojus "į nelaisvę", nutraukė santykius ir su Indonezija ir su Filipinais. An-

glijai svarsto santykių nutraukimą su Sukarno (kurio militarizmas buvo sustiprintas Amerikos užsienine pagalba ir kurio agresija buvo paremta J. Tautų).

H. Tribune vedamajame rašo, kad J. Tautos buvo pakursčiusios Indonezijos nacionalistus. "Kai Indonezija, pakurstyta Pekingo ir Maskvos, paskelbė, kad žygiuos į Olandijos val-

domą N. Guineją, tai Jungtinės Tautos pasirūpino sudaryti sąlygas, kad ją paimtų taikingu būdu ir būtų sudarytas įspūdis, jog išvengta agresijos. Jie dabar neabejotinai tikisi pakartoti N. Guinejos sėkmę Borneo... Vienas iš pagrindinių J. Tautų sesijos uždavinių gražinti Indonezija į protą ir — tvarką".

MALAYSIA valstybės teritorija pažymėta juodais brūkšniais.

PARLAMENTARIZMAS PAVOJUJE — autoritetizmo grėsmė

Pasaulio parlamentai ima kelti aliamą dėl parlamentų savo kraštuose... Tokį įspūdį gavo R. Drummond (NYHT) Belgrade tarparlamentinės sąjungos konferencijoje. Parlamentų nariai pripažino, kad parlamentinės demokratijos pavojingai nusilpo daugelyje pasaulio kraštų. Net Amerikos delegacijos nariai, daugumas, pripažino, kad tai daros ir Amerikoje.

Buvo bendra išvada, kad Vakarų parlamentai, daugelis, praranda prestižą iš dalies dėl savo kaltės; naujai nepriklausomi kraštai mato, kad nepriklausomybė jiems neatnešė demokratijos; o komunistiniai parlamentai tėra tik fasadas, tik klusnus įrankis vykdomosios valdžios rankose. Labiausiai dėl parlamentų sunykimo

aliarmavo anglų parlamento narys F. Elwyn Jones, nurodymas: parlamentai Burmoje, Guatemaloje, Irake, Syrijoje yra suspenduoti, o ir kituose daugelyje parlamentų nariai tešą tik "popieriniai tigrai". Autoritetizmas esanti grėsmė visiems parlamentams, ypač tiems, kur nėra opozicijos. Kalbėtojas ypač aiškiai išpėjo naująsias valstybes, kad vienos partijos sistema, neveduama visiem piliečiam lygių laisvių, tėra pasityčiojimas iš laisvės.

Amerikos delegacijos pirmininkė kongresm. Katherine St. George, N.Y., siūlė konstruktyvines priemones parlamentų demokratijai gelbėti. Daugiausia tai buvo priemonės, tinkamos Amerikai. Ji siūlė:

— Rinkimų kovos išlaidas turėtų prisimti valstybė. Ki-

taip politikai atsiduria įtakingų grupių, finansuojančių rinkimus. malonėje. — Vyriausybė turi atsakyti nuo masinės informacijos priemonių monopolio — parlamentai ir vykdomosios valdžios turi turėti lygias teises naudotis radiju ir televizija. — Reikia sustiprinti parlamentų įtaką vyriausybės veiklai kontroliuoti.

— Vokietijoje, Tuebingene, rugsėjo 17 mirė pasaulinio garso filosofas profesorius Eduard Sprangeris.

— Vokietija rugsėjo 17 pradėjo pirmą atominį laivą, skirtą tyrimo ir eksperimentų uždaviniams.

— Mrs. Kennedy kelionė spalio 2 į Graikiją bus tik privatinio pobūdžio — pas gimines.

CHRUŠČIOVAS DABAR UZ TRASAS

Chruščiovo kalba Volgograde (buv. Stalingrade) rugsėjo 16, paskelbta spaudoje, kritikuoja žemės ūkio biurokratiją, ir reikalauja sustiprinti dirbtinių traušų gamybą. Palygino su Vakarais. Esą Sovietuose vienam hektarui skiriama 154 svarai dirbtinių traušų, Amerikoje 499, Prancūzijoje 1,115, Anglijoje 1,685, Vokietijoje 2,200. Lygino ir su Jugoslavija. Esą Jugoslavijos sovchozai užima tik 20 proc. ariamo ploto, o priaugina 60 proc. visų krašte priauginamų grūdų.

TITO IR BRAZILIJOS KATALIKAI

Jugoslavijos Titas rugsėjo 17 išvyko į Braziliją ir kitus lotynų Amerikos kraštus. Prezidentas Kennedy jį pakvietė į Ameriką spalio 17.

Jugoslavijos Tito atvykimo proga Brazilijos katalikų dvasinė vyresnybė paragino katalikus melstis už kardinolą (Stepinac ir tūkstančius tikinčiųjų, kuriuos nukankino komunistų diktatorius Tito).

— Sovietų jaunimo ekskursijos po vakarų Vokietiją vienas iš vadų Vladimir Šunin Koelne pasiprašė azyljo.

— Kongreso 19 narių paršė raštą Sovietų atstovui Dobryninui, regindami Sovietų Sąjungą nustoti persekiojus žydus.

— Čekoslovakijos gydytojas Jaroslav Kremel, kuris lankėsi Amerikoje su 25 asmenų ekskursija New Yorke, pasiprašė azyljo.

— Rytų Berlyne paleisti šunes bėgliam gaudyti. Vakariai kaip paprastai, pareiškė protestą.

— Lotynų Amerikos diplomatai J. Tautose yra sunerimę dėl Castro sustiprintų pastangų rengti ginkluotus perversmus lotynų Amerikos kraštuose.

— J. Tautos metų pabaigoje turės 140 mil. skolas.

JAUNI DARO POLITIKĄ:

Kalifornijos "jaunieji demokratai" ir prezidentas; New Yorko studentai ir Kongresas; misijonierius ir Castro krikščionybė; kinų studentų "ideologiniai" žygiai, rusiškai vadinami "nekulturno"

Seni išsigąsta to, ką jauni padaro. O tie jauni ne stebuklus daro, o tik logiškas išvadas iš to, ko juos buvo mokę seni. Sekame faktus, kaip tie jauni daro politiką.

Kalifornijos "jaunųjų demokratų" 250 atstovų San Diego mieste priėmė rezolucijas:

— Amerikos vyriausybė turi pripažinti rytų Vokietiją ir padalytos Vokietijos faktą.

— atstatyti normalius santykius su Castro Kuba.

— užmegsti diplomatinis santykius su kom. Kinija.

— pasmerkti "reakcionierišką" Diem vyriausybę ir palaipsniui atitraukti kariuomenę bei pinigus.

Spaudos konferencijoje prezidentas Kennedy atsiribojo nuo tų jaunųjų rezolucijų ir jom nepritarė. Kalifornijos demokratų partijos vadai pasijuto neįtikinami. Mėgino padėti švelninti, skelbdami, kad ta "jaunųjų demokratų grupė kalba tik už save, ne už partiją ir be to, ji nedidelė, neturinti nė 5000 narių.

Seniesiems pasidarė nebepatogu, kai jie išgirdo iš jaunųjų pakartojus aiškiai ir garsiai, ką jie buvo girdę iš Mrs. E. Roosevelt, iš A. Stevenson, iš "Americans for Democratic Ac-

tion"; ką jie jautė iš Amerikos politinių santykių su Sovietais, nors senieji tai buvo pasakę migločiau, nepasakydami žodžio iki galo.

Studentų grupė, viso 59, paklausė Castro ir pas jį nuvyko, nepaklausė valstybės departamento, kuris jiems vykti draudė. Kada jie grįžo, departamentas mėgino atimti pasus. Kai studentai ant žemės susėdė reišė tuo būdu protestą, departamentas buvo "nugalėtas". Taip jautė tie studentai. Nugalėtojai dėjosi, kai Kongreso komitetas priešamerikinei veiklai tirti pakvietė anos ekskursijos vadus. Daugumas jų pasirodė priklausyti "progresyviam darbo sąjūdžiui", trockinių komunistų grupei. Apklausinėjami dėjosi herojais ir arba neatsakinėjo arba užgauliai kalbėjo komitetui. O suorganizuota publika jiems plojo ir šūkavo. Komiteto pirmininkas Edwin E. Willis turėjo įsakinėti policijai, kad išgabentų triukšmadarius Per dvi dienas buvo išgabenta bespiegiančių, besispardančių 30 su viršum mergų ir bernų. Daugumas tų vadų buvo iš New Yorko, Harvardo. O Texas milijonieriaus sūnus, grįžęs iš komiteto, pareiškė: šalin dabar studijos ir knygos, jis tik prakalbas sakysias ir naujas ekskursijas į Kuba organizuosias. Milijonieriai ir tėvai — ne darbininkai — yra uoliausi Chruščiovo draugai ir talkininkai.

Kunigas ir Maryknoll misijonierius Felix McGowan buvo taip pat pas Castro. Viršininkas įsakė nevažiuoti. Jis nepaklausė, tuo pačiu buvo suspenduotas nuo kuniginių pareigų. Grįžęs kalbėjo, kad Kuboje vykdoma krikščionybė. Gynė studentus, kad jie paklausė Castro, nepaklausė departamento. Moderavo studentų susirinkimui, kuris turėjo pasmerkti komitetą priešamerikinei veiklai tirti, smerkti policijos "brutalumą"... Po poros dienų nuo to susirinkimo kunigo McGowan vardas vėl pasirodė spaudoje: jis pareiškė, kad pasiduodas savo religinės organizacijos drausmei; būdamas joje galėsiąs būti naudingesnis žmonėm.

Misijonierius pasidavė drausmei. Tik kažin ar jis pakeitė nuomonę dėl Castro krikščionybės ir dėl komiteto priešamerikinei veiklai tirti sunku pakeisti, kai tiek daug senųjų prikaltėta apie "makartizmą", "ekstremizmą iš dešinės".

Kinijos traukinys persirito į Sovietų pusę. Jame buvo kelios dešimtys kinų, keliolika traukinio tarnautojų ir apie 40 studentų. Sovietų muitininkai patikrino studentų lagaminus ir rado antisovietinės literatūros. Ją norėjo sukonfiskuoti. Studentai apstumdė kontrolierius ir 4 jų užrakino 5 valandom vagono vienutėje. Paskui sėdėjo stotyje ir demonstravo, kaip negrų demonstrantai pas Wagnerį koridoriuose New Yorke. Kiti stotyje nusileido tam tikras drabužių dalis ir atliko, kas jiems reik, ant grindų, ant suolų. Kinų studentai jautės vykdą "ideologinę kovą", o senas stoties viršininkas rusus įvertino, kad tai "nekulturno". Nieko bendro su kinų studentų "ideologiniu palikimu" neturi seno Chruščiovo aliamas, kad Sovietam reikia traušų, bet dirbtinių traušų.

KANCLERIS ADENAUERIS (su popiežiaus aukščiausio laipsnio ordinu) audiencijoje pas popiežių Paulių VI. Dalyvauja ir sekretorius Msgr. Loris Capovilla.

Pavergtoji Europa prašo prezidentą

Europos Pavergtų Tautų Seimas rugsėjo 17 pasiuntė telegramą prezidentui Kennedy, kad jis savo kalboje J. Tautose rugsėjo 20 iškelty Sovietų pavergtų Europos tautų klausimą, reikalaujamas taikyti jom apsisprendimo principą. Tele-

grama nurodo priežastis, kodėl aktualu klausimas kelti: artėja ir galą dekolonizacijos komiteto veikla Afrikoje ir Azijoje; apsisprendimo taikymas Europai paneigs stiprėjančią įsitikinimą, kad J. Tautos vartojamos dvejopus matus.

Mokesčiai, atomai, kviečiai, prekyba

— Prezidentas Kennedy rugsėjo 18 televizijoje kvietė paremti vyriausybės siūlymą sumažinti mokesčius 11 bilijonų per dvejus metus. Mokesčių sumažinimas padės išvengti naujos "tragiškos stingties".

— Senatas balsuos atominės sutarties tvirtinimą ateinančią antradienį. Jau dabar priskaitomas 81 balsas už.

— Achesonas, buv. valstybės sekr., dabar prezidento patarėjas, rugsėjo 18 kritikavo prezidento de Gaulle "nacionalizmą", kuris esąs "pavojingas Europos ir Atlanto vienvei".

— Amerikos 16 astronautų pardavė savo asmenines istorijas Life ir kt. už 1,040,000 dol.

— Prekybos sekretorius Hodges rugsėjo 18 pranešė apie rengiamą draudžiamųjų prekių į Sovietus sąrašo pakeitimą. Amerikos prekybininkai spaudžia vyriausybę, kad leistų prekiauti su komunistiniais kraštais. O dabar Sovietai kaip tik siūlo pirkti kviečius iš Amerikos, Zelandijos, Australijos.

— Kongreso kai kurie nariai pasiūlė prezidentui, kad Birminghamo keturių mergaičių nužudymą atžymėtų visuotiniu Amerikos gedulo paskelbimu.

— J. Tautų komisija rugpiūčio 18 jau rekomendavo priemones prieš Pietų Afriką — sustabdyti ginklų pristatymą, išmesti iš J. Tautų ir t.t.

Amerika ir Vokietija ar Rusija ir Vokietija?

KOKIA VOKIETIJA DABAR MATO AMERIKIETIS?

Hans J. Morgenthau, Chicago universiteto politikos profesorius (Times Magazine), mato, kad Vokietija dabar yra stipriausia Europos jėga. Stipriausia visose srityse. Ūkinio atžvilgiu Vokietijos gamyba yra didžiausia proporcingai vienam gyventojui. Vokietijos kariuomenė laikoma Nato pajėgų nugarkauliu, ypačiai Prancūzijai savas jėgas atitraukus. Politškai Vokietija daug sveria Amerikos pasitarimam su Maskva. Dėl Vokietijos palankumo į Bonną vyko prezidentas Kennedy, apsaugos sekretorius Rusk. Dėl Vokietijos svorio vienai jos dabar baiminasi, kiti dėl jos palankumo varžosi (Amerika ir Prancūzija).

KOKIS VOKIETIJAI ESMINIS KLAUSIMAS?

Tarp klausimų, į kuriuos populiariausiai atsiliepia vokiečių visuomenė, yra Vokietijos sujungimo klausimas. Opinijos tyrimas rodė, kad iš visų idėjų tai gyviausia, gyveninė ir už taikos siekimą. Nė viena politinė grupė nuo šio siekimo viešai neatsisakys esamomis sąlygomis.

Kai Vokietija 1954 įstojo į Nato, ji gavo ir Jungtinių Valstybių išpareigojimą Vokietijos sujungimą paremti.

Tačiau Christian Science Monitor teigimu, sujungimo reikalas dabar atrodo daug sunkiau pasiekiamas nei bet kada. Sunkiau, nes stiprėjanti koegzistencijos linija tarp Amerikos ir Sovietų verčia Ameriką vis stipriau savo išpareigojimus nutylėti.

KENO RANKOSE YRA VOKIETIJOS SUVIENIJIMAS?

Morgenthau tikina, kad tėra tik viena jėga, kuri gali rytų ir vakarų Vokietiją sujungti. Tai Sovietų Sąjunga. Kelias į Vokietijos sujungimą eina per Vokietijos-Rusijos susitarimą.

Tai žino Vokietija. Žino tai Amerika. Žino ir Chruščiovas. Pastarasis šią galimybę turi prieš akis tolimoji perspektyva. Belgijos užsienio reikalų ministeriui Paul-Henri Spaakui, kuris buvo nusiųstas pas Chruščiovą prieš Maskvos konferenciją liepos mėn., Chruščiovas kalbėjo: "Vokietija norės kito Rapallo. Tai gali nutikti valdant Adenauerio įpėdiniui ar, gal būt, įpėdinio įpėdiniui. Gal būt, dar vėliau. Bet ateis laikas, o mes galime palaukti".

(Italijos mieste Rapallo 1922 balandžio mėn. buvo sudarytas draugiškumo sutartis tarp Vokietijos ir Sovietų Sąjungos.

Vokietijos užsienio reikalų ministeris Schroederis Washingtono rugsėjo 19. Svarstomi dienos klausimai — nepuolimo sutartis, Nato stiprinimas, viščiukai bei kiti bendrosios rinkos klausimai. Bet anapus jų yra daug didesnės galimybės ir dėl tų galimybių nuogaštavimai. Jie prasiveržia amerikiečių spaudoje.

Ji vedė į prekybos sutartį, į vokiečių karo specialistų talką Sovietų tankam organizuoti ir kt. Vakarų politikai tada buvo nemaloniai nustebinti ir surūpinti, kad dingsta Europoje jėgų pusiausvyra).

KOKIA IŠEITIS AMERIKAI?

Jei Vokietijos sujungimas galimas tik Sovietų rankose, tai, Morgenthau samprotavimu, Amerikai nėra tikslinga Vokietijos sujungimą remti. Amerikos parama šiai idėjai įvairi ir Vokietijai ir Amerikai į šizofreniją. Vokiečiai negali tos idėjos atsisakyti, nors privačiai kalbėdami pasisako, kad ji neįvykdoma. Amerika žino taip

pat, kad negali jos įvykdyti, o apie ją kalba ir remia — tai skilimas tarp žodžių ir gyvenimo faktų. O tuo tarpu pareiškimai apie Vokietijos sujungimą palaiko nesantaiką tarp Amerikos ir Sovietų. Sujungimo pažadai esą ne tik neįvykdomi, bet ir priešingi tiems Amerikos santykiams, kurie dabar siekiami ir kurie vadinami accomodation vardu.

Toki samprotavimai ir veda Morgenthau į išvadą: Amerikai turi atsisakyti nuo išpareigojimo. Atsisakyti atsargiai ir palaipsniui išlyginti prarają tarp žodinių pareiškimų ir gyvenimo faktų.

Kad Vokietija nebūtų baidoma, galima ir dabar siūlyti tam tikrą vienybę — tai "žmogiškų santykių" tarp dviejų Vokietijų vienybė, kitaip sakant, reikia ūkinio, kultūrinio santykiavimo tarp rytų ir vakarų Vokietijos. (O tai praktiškai reiškia: per ilgą laiką bus užmiršta pati idėja).

Sitokiū būdu Amerika, pasirinkdama gerus santykius su Rusija, išvengtų naujo Rapallo t. y. Vokietijos ir Rusijos sąjungos.

KOKIA IŠEITIS VOKIETIJAI?

Adenaueriui nebuvo jokios abejonės eiti tik su Vakarais. Sulzberger (Times) tikina, kad

Adenaueris savo vienu iš svarbiųjų laimėjimų laikė tai, kad jam pasisekė įtikinti partiją susilaikyti nuo koalicijos su socialistais, kurie lengviau sugundomi nuo orientacijos į Vakarus, į kompromisus su Maskva.

Kai amerikiečiai atvirai ėmė kalbėti apie rytų Vokietijos de facto pripažinimą; kai pasklido planuotojo Rostovo pagrindinės mintys, sustiprėjo nerimas ir Vokietijoje, nes žinojo, kad tokios mintys kaip Morgenthau yra tam tikros įtakingos grupės siekiami. Dėl to Adenaueris kėlė aliamrą ir vis iš naujo išgaudavo Amerikos vyriausybės pareiškimus, priešingus nei Morgenthau siūlymai. Iš kitos pusės tarp vokiečių atsiranda ir samprotaujančių: jei Amerika siekia apvaisinti su Maskva mūsų kainą, tai geriau mes patys tariamės su Maskva. Parlamento vicepirmininko Dehlerio, laisvųjų demokratų atstovo, pasikalbėjimas su Chruščiovu Maskvoje ir galima vertinti tokio tiesioginio kontakto mėginimu.

Tai tarp politikų. O pačioje vokiečių visuomenėje tebėra aiški linija, Adenauerio idėja — palinkimas į Vakarus. Palankiai sutiko de Gaulle. Dar palankiau Kennedy, kuris opinijoje laimėjo populiariausio asmens vardą Vokietijoje. Tai reiškia vokiečių pasitikėjimą Amerika, ne linkimą tartis ir susitarti su Maskva.

Tad Chr. Sc. Monitor siūlymas Amerikos politikai atrodo labiau atremtas į šį pasitikėjimą. Siūlymas — išlaikyti Washingtono ir Bonnos ašį ir derantis su Maskva artimai tartis su vyriausybe, kuri ateina po Adenauerio.

VOKIETIJOJE Vasario 16 gimnazijos šokėjai su mokytoja E. Tamošaitiene (v.), kairėje gimnazijos direktorius kun. Br. Liubinas, dešinėje gimnazijos inspektorius A. Krivickas.

TEISĖJAS ZURIS VAIKŠČIOJO PO VILNIŲ IR KAUNĄ

Naujienos rugsėjo 10 aprašė, ką papasakojo redakcijoje atsilankęs teisėjas John T. Zuris, kuris lankėsi Vilniuje ir Kaune.

Atvykęs į Vilnių rytojaus dieną Zuris buvo pakviestas į "kultūrinio bendradarbiavimo su užsieniais" įstaiga, kuriai vadovauja Laurynas Kapočius, buv. antrasis ar trečiasis sekretorius Sovietų ambasadoje Washingtono. Zuris išreiškė norą nueiti į kurį nors teismą Vilniuje ir pažūrėti, kaip teismas veikia. Bet Kapočius apgailestavo, kad to padaryti negalima, nes teismai savaitės galė uždaryti... Kapočius sutiko išrūpinti svečių galimybę nuvykti į Kauną. Zuris norėjo

SPAUDA

aplankyti Simno apylinkę, iš kurios buvo kilęs jo velionis tėvas, ir pasiteirauti, ar nesuras savo giminių... Todėl buvo su Kapočium susitarta, kad jisai atsiųs "taxi", kuris pakuos Simno kryptim, veddamas amerikietį į Kauną... Kapočius atsiuntė mašiną, bet jau su dviem palydovais: šalia atstovės iš Inturisto buvo pasodintas jaunas apie 30 metų amžiaus vyras, kalbąs gražiai lietuviškai, gana inteligentiškos išvaizdos asmuo. Zuris stebėjosi, kam reikia to naujo pasalyčio. Juk inturisto mergina (rodos, vardu Tania) gali jam viską parodyti ir paaiškinti be kokių "ekspertų pagalbos".

"Už nuvežimą ir parvežimą atgal į Vilnių čekagietis užmokėjo bene 26 dolerius. Tai nebrangu. Važiavo jis vieškeliu per laukus, matė iš tolo kur nekur prastai atrodančias trobas ir dirbančių žmonių būrelius. Bet mašina niekur nesustojo, ir nebuvo jokios progos su žmonėmis pasikalbėti."

"Atvykę į Kauną, keliauninkai pasivaikščiojo gatvėmis. Gatvėse judėjimas daug mažesnis negu Vilniuje, ir viskas atrodo daug prasciau: trobos, žmonių apsirengimas ir t. t. Zuris išreiškė norą pamatyti "turgų". Mašina juos nuvežė. Teisėjas nusipirko porą sūrių ir, nusiėmęs nuo peties foto aparatą, norėjo padaryti vieną kitą nuotrauką. Bet tuojau iškišo tas naujasis palydovas ir griežtu, beveik piktu balsu pareiškė: "Fotografuoti negalima. Tamsta, parvažiuos Amerikon panaudosi nuotraukas propagandai prieš tarybų tvarką. Negalima."

"Čia Zuris suprato, kodėl jam buvo duotas naujas palydovas... Adv. Zuriui dingtelėjo į galvą mintis, jog du palydovai jam buvo duoti, kad juodu kiti kitą kontroliuotų..

Po to Zuriui buvo pasiūlyta fotografuoti kitas vietas: gražesnius pastatus ir gamtovaizdžius. Bet jisai jiems atsakė: "Jūs patys galite fotografuoti, jei norite. Man neįdomu".

"Didžiausioje Vilniaus krautuvėje adv. Zuris nusipirko marškinius, užmokėdamas už juos 10 dol. Chicagoje už tokius marškinius neimtum daugiau kaip vieną ar pusantro dolerio. Pardavėja suvnyjo tą pirkinį į sklypą popierio, lyg dešros gabalą, ir kiša pirkivui į rankas. Zuris pastebėjo jai: "Argi neturite didesnio gabalo švaraus popierio, kad nereikėtų marškinius glamžyti?" Bet pardavėja atsakė: "Parsinešę į savo kambarį, galite išsiprosyti. Pasakė ir nusiuko".

"Vilniuje čekagietis girdėjo žmones kalbant daugiausia lietuviškai. Tačiau su viešbučio "Neringa" administratorium susikalbėti lietuviškai jisai negalėjo."

"Automobilių Vilniaus gatvėse daug. Kam jie priklauso, teiravosi amerikietis: valdžiai ar privatiems asmenims. Inturisto mergina, mandagi ir inte-

ligentiška, paaiškino, kad vienos mašinos priklauso valdžiai, kitos yra privačioje nuosavybėje... viena jos kaimynystėje gyvenanti šeima jau turi ar greit turės savo mašiną... šeimoje keturi asmenys — tėvas, motina ir du suaugę vaikai, ir jie visi dirba... Užtai labai populiari transportacijos priemonė Vilniuje tai dviračiai".

"Gražiai apsitaisęs amerikietis tuoj išsiskiria iš vietinių žmonių minios. Su amerikiečiu jie bijo susitikti ir pasikalbėti, nes žino, kad svetimtaučius seka slaptos policijos agentai. Atvykusiems iš užsienio žmogui tokioje policinio teroro atmosferoje beveik neįmanoma patirti iš žmonių apie jų gyvenimo sąlygas. Okupantas geidžia amerikiečių dolerių, todėl jis leidžia turistams atvažiuoti į Vilnių, bet jiems parodo tik tai dalykus, liudijančius apie išorinę "pažangą", iš kurios naudą ima krašto pavergėjai".

Su fotografavimu taip nutinka ne tik teisėjui Zuriui, ir ne tik Kaune ir Vilniuje. Ir rytų Berlyne turistai, norįs fotografuoti, išgirsta išpėjimą: "Čia yra laisvas Berlynas; čia fotografuoti draudžiama".

REZOLIUCIJOMS REMTI KOMITETO vadovybė. Iš k. į d. pirm. padėjėjas S. Paltus, finansų komisijos pirm. dr. P. Pamataitis, pirm. L. Valiukas, sekretorės N. Lembergaitė-Enok ir N. Brinkienė, ir gen. sekret. E. Arbas. Nuotr. L. Kančausko.

SIŪSKITE Į LIETUVĄ IR SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui, suknelei! Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu TUOJAU!

Išpardavimas nepaprastai žemom URMO KAINOM atraižų vilnonės medžiagos - importuotos ir vietinės — 3 - jose krautuvėse

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525

Cor. DELANCY, N.Y.C.

KRAUTUVĖS ATVIROS KASDĖN IR SEKMADIENĖIS, ISSKYRUS SEŠTADIENIŠ, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAK.

S. Beckenteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey Street.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkams, maišytos spalvotos, lojoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausias rūšies pigiausias kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užėkite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 Orchard St. Tel. AL 4-8319 New York 2, N. Y.

WEISS & KATZ, INC.

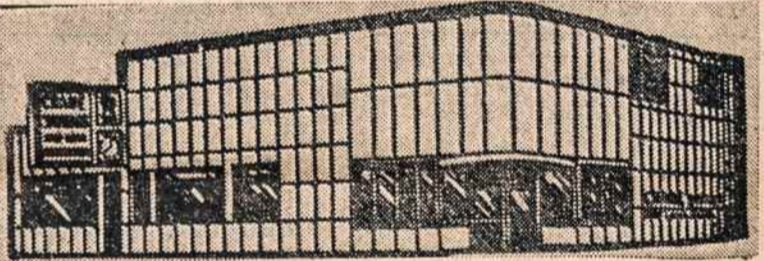
187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ

- vyrų ir moterų eilutės, apsiaustams, suknelėms ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės.
- Specialiai žemos kainos siūniant audinius į užsienį.
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientams. Prašome užėiti ir pasižiūrėti!

CRANE SAVINGS & Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAFayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2%

ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome aplankyti naują mūsų namą. VALANDOS: Pirmd. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrd. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečdadieniais uždaryta.

DABAR JŪS GALITE APLANKYTI savo artimuosius Lietuvoje.

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname visas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnias informacijas rašykite/skambinkite daugiausia patyrusiam kelionių biurui į R. Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. C1rcle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corporation

Paskubina jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminėms į bet kurį SSSR dalį. Licensed by V/O Vnesheimport

SIUNTINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVĖJAS NIEKAM NEMOKA

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupysite nei perant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausį skyrių:

- NEW YORK, 3, N. Y. — 39 - 2nd Avenue ..... AL 4-5456
- NEW YORK 11, N. Y. — 135 W. 14th Street ..... CH 3-2583
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue ..... EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue ..... DI 5-8808
- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street ..... CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue ..... LI 2-1767
- SOUTH BOSTON, Mass. — 359 West Broadway ..... Tel. 268-0668
- BUFALLO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue ..... TL 6-2966
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue ..... BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street ..... WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road ..... TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue ..... VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 606 Bridge St., N.W. .... GL 8-2256
- HAMTRONK, Mich. — 11333 Jos. Campau ..... TO 7-1575
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., Tel. 2338030, 2460215
- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. .... ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue ..... RI 3-0440
- YONKERS, N. Y. — 235 Nepperhan Ave. .... GR 6-2681
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. .... AN 1-2994
- LAKEWOOD, N. J. — 126 Spring Street ..... FO 3-8569
- NEWARK 8, N. J. — 428 Springfield Avenue ..... BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. .... LO 2-1446
- PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street ..... MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street ..... GR 2-6387
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. .... PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson Street ..... HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street ..... FL 6-1671
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street ..... PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street ..... SW 8-2868

TIK VIENAS DOLERIS

Kas prisius 1 dol. su nauju adresu, gaus DARBININKĄ susipažinti iki šių metų pabaigos. Kas prisius 5 dol., gaus vieneriem metam.

Kviečiame pasinaudoti metų pabaigos papigarginimu ir užsakyti DARBININKĄ sau arba artimiesiems. Paraginkite draugus bei pažįstamus arba prisidėkite auka, kad galėtume siuntinėti tiems, kurie nori skaityti, bet negali užsimokėti. Prašome pasinaudoti užsakymam šia atkarpa.

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y.

Prašau siųsti laikraštį adresu:

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

Užsakė .....

Siunčiu už prenumeratą \$.....

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.
GLenmore 5-7281

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS
ORGANA DARBININKA ir LIETUVIŲ ŽINIĄS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in
August when published weekly.
PRENUMERATOS KAINA Subscription per year \$7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS
Straipsniai ir korespondencijos redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Tvarka ir teisėtumas - valstybės pagrindas

Nepriklausomoje Lietuvoje spalio 2, Angelių Sargų diena, buvo švenčiama kaip policijos šventė. Čia spausdinama vieno buvusio Lietuvos policininko straipsnis ryšium su 45 metų sukaktimi, kai buvo suorganizuota Nepriklausomos Lietuvos milicija, vėliau pavadinta policija.

KALPAS UOGINIUS

Lietuvos nepriklausomybę atkuriant 1918 metais, policija buvo sukurta beveik iš nieko, kaip ir kitos valstybinės institucijos. O policijos reikėjo ne mažiau, kaip ir karių savanorių fronte. Buvo antras frontas — vidaus. Po karo, kaip ir po kiekvienos kitos maišaties, visada atsiranda žmonių be moralės ir sąžinės, kurie metasi kitus terorizuoti, plėšti ir net žudyti. Buvo skubus reikalas organizuoti Lietuvos gyvenotojų apsaugą. Bet iš ko?

Savanoriai vidaus fronte

Daugumas jaunų, žvalių ir nariusių vyrų buvo išėjusių savanoriais tėvynės ginti. Antroji atranka teko vidaus saugumui. Čia taip pat atėjo savanoriai ir samdyti vyrai paskubomis. Kūrėsi apskrįčių bei miestų komitetai (savivaldybės) ir jie organizavo vadinamą miliciją. Ji buvo be uniformos ir be vienodų ginklų arba visai beginklė. Uniformai užteko balto rankšluosčio ant kairės rankos. Ginklai buvo susirasti patelių milicininkų, kaip ir kur kas išmanė: visokie šautuvai, pistoletai, kardai, o kai kur ir visai "padorus įnagis" — kulkošvydžiai. Tie jautėsi "karališkai" prieš plėšikų gaujas. Tik vėliau ginklai buvo suvienodinti, kai miliciją savo žinion jau parėmė valstybė.

Žmonės vadindavo "milicija"

Tuos sargus, kurie saugojo žmonių turtą bei gyvybę ir žiūrėjo tvarkos, Lietuvos kaimo žmonės kai kur vadino Milicija; nelabai jiems suprantamu žodžiu. Lotyniškai "milicija" (militia) reiškia karinę tarnybą; kai kur ir dabar taip vadinama policija.

Lietuvoje milicijos pavadinimas paliko dar iš rusų laikų. Kai rusai traukėsi nuo vokiečių pirmojo Didžiojo karo metu, Lietuvos miestuose buvo organizuojami apsaugos būriai tvarkai ir žmonių saugumui palaikyti. Tokia milicija buvo susidariusi ir Vilniuje. Lietuvos valstybei besikuriant, milicija susiorganizavo daugelyje Lietuvos miestelių.

Pradžioje buvo labai įvairi ne tikai ginklais ir apranga, bet ir žmonėmis. Jie buvo labai įvairūs; tarnavę rusų armijoje, vokiečių žandarmerijoje arba niekur jokio karinio apmokymo neišėję miestelėnai ir apskuresni kaimų vyrai. Pradžioje vadovavo gydytojais, advokatai, vaistininkai, vargonininkai ir kai kur net kunigai. 1920 metų pavasarį milicija jau buvo išsiplėtusi visame krašte. Savo žinion ją parėmė Vidaus Reikalų Ministerija.

Milicijai buvo daugiau darbo su visokiais praėjūnais, negu vietos žmonėmis. Pvz. 1921 m. į Lietuvą atvyko apie 28,000 žmonių, išvyko 26,000. Buvo užsikūsiusių plėšikaujančių rusų ir vokiečių karių. 1921 suimta 15,000 nusikaltėlių; apie 8000 pasislėpė.

Pasikeitė į policiją

1924 pradžioje milicija pavadinta policija. Policijos santvarka ir veikla tvarkė įstatymais, statutais, instrukcijomis. Nepriklausomybės kovoms pasibaigus, dalis buvusių karių stėjo policijos tarnybon. Vėliau visą laiką policija gerėjo: buvo priimami sąžiningi bei rimti vyrai, atitarnavę kariuomenėje ir specialiai apmokami. Policijos darbui suvienodinti pastoviai veikė policijos mokyk-

los, kurių viena nuo 1922 buvo įsteigta prie Kauno—Linksmadvario, o kita — Rokiškyje (1923). Pirmoji vadinosi aukštesnioji ir rengė kandidatus į valdininkus, antroji žemesnioji ir ruošė policininkus. 1926 žemesnioji nustojo savo reikšmės ir buvo panaikinta. Aukštesnioji iš Linksmadvario perkelta Kaunan, žymiai sustiprinta programa; veikė iki 1940 metų.

Ilgainiui policija išsišakojo net į kelias specialias tarnybas: viešojo arba tvarkos policija, geležinkelio, pasienio, kriminalinė, saugumo, vandens kelių, policijos rezervos (turėjo specialią paskirtį), savivaldybių, doros "brigada" ir t. t. Kiekviena šaka veikė savarankiškai. Veikė ir specialūs kursai: apskrities policijos vadų, nuovadų viršininkų, saugumo kriminalinės pasienio policijos rajonų viršininkų. Mokė žymūs teisininkai, universiteto profesorai, karininkai, gydytojai ir kt. Apskrityse veikė mokomieji policijos būriai. Iš viso vienoji ar kitoki specialų mokslą išėjo apie 3500 policijos tarnautojų. Buvo ir aukštąjį universiteto mokslą baigusiu. Policija turėjo gana aukšto lygio, gražiai iliustruotą, dvisavaitinį "Policijos" žurnalą, kuriame,

NEPRIKLAUSOMYBĖS laikais prieš policijos šventę (Angelių Sargų, spalio 2) vienos apskrities policijos pareigūnai, atlikę šaudymo pratimus, iš dešinės pirmas Antanas Orentas, viduryje (trečias) Tamariūnas, ketvirtas J. Sauliūnas, penktas Urbonavičius. Visi bolševikų nukankinti tik už tai, kad tarnavo policijoje. Kitų likimas nežinomas.

be pačių policijos tarnautojų, leistas iš tarnybos kaip nebendradarbiavo žymūs specialistai: menininkai, teisininkai, karininkai, žurnalistai.

Neribotas darbas

Lietuvos policija buvo tvarka karinės drausmės pagrindais; jokiom politinėm organizacijom nepriklausė. Policijos pareigūno darbas nesiribavo 8 valandų darbo diena. Dirbo, kaip sakoma, 24 val. paroje. Tarnybiniai reikalavimai buvo dideli ir griežti. Jei kurio policijos pareigūno darbe rajone įvykdyti nusikaltimai ir nebūdavo bent 98 proc. išaiškinti per 2-3 mėnesius, tas pareigūnas galėjo būti at-

leistas iš tarnybos kaip nebendradarbiavo žymūs specialistai: menininkai, teisininkai, karininkai, žurnalistai.

Policijos tarnyba visur yra atsakinga ir pavojinga. Neveltui beveik visų šalių policija viena koja stovi kalėjime, o kita — karste. Tai gal vienintelė valstybinė tarnyba, kurioje pareigūnas turi ne daug teisių, o daug pareigų. Tokių "istorijų" kokias skaitome spaudoje apie kitų kraštų policininkus, kurie bendradarbiauja su profesionaliais plėšikais, nepriklausomoje Lietuvoje nebūvo.

Nepriklausomybės laikotarpyje kovoje su nusikaltėliais žuvo daugiau kaip 120 įvairių tarnybos laipsnių pareigūnų. Pigus yra kaikiurių žmonių teigimas esą Lietuvoje policijos buvo daug, ji per brangiai kainavusi. Viešosios policijos 1934 metais tebuvo 1555 vyrai. Tai gi jos nebuvo nei per daug, ir nei perbrangi.

1940 metais bolševikams Lietuvą okupavus, lietuviškoji policija negalėdama būti su naikinta. Jos vietoje tuojau įsteigta bolševikinė "liaudies milicija", kuri jau nesaugojo piliečių bei jų turtą, bet uoliai talkininkavo NKVD agentams turtą grobti, piliečius terorizuoti, tremti, žudyti. (bus daugiau)

LIETUVOS nepriklausomybės laikais švenčiant policijos metinę šventę apskrities policijos tarnautojai su svečiais.

Lotynų Amerikos intelektualų konferencija rugsėjo 15 pasiuntė Chruščiovui telegramą, kad nustotų naikinti žydų kultūrą — leistų mokyklas, tikėjimo praktiką, žurnalus ir teatrus.

Birminghame, Ala., rugsėjo 15 bomba bažnyčioje užmušė 4 mergaites. Dėl to kilusiose riaušėse buvo nušauti dar du neigriukai, buvo sužeisti 15 neegrų ir 5 baltieji.

Rockefelleris tik lapkričio mėn. pasisakysiąs, ar norės būti kandidatas į prezidentus.

vei ir kai kuriems pirkliai už pristatytas carui prekes, Jonas Ziaurusis neprasė prisipyręs savitarpinės pagalbos sutarties. Karalienė ir bendrovė džiaugėsi, kad tas reikalas grimsta užmirštin. Jenkinsonas 1572 rudenį grįžo iš Rusijos su savo nuopelnų vaisiais.

Tačiau sėkmė niekada nėra soti. Anglų pirkliai teberūpėjo skolos. Elzbieta savo laisvais nebedavė Jonui ramybės, kol rusiška meška vėl išbūdino iš jos iržtvos. Naugardė ir Vologodoje buvo konfiskuota dalis bendrovės turto. Caras 1574 rugpiūčio 24 laišku paaiškino, jog tai padaryta dėl to, kad Anglijos pirkliai susirišę su jo priešais švedais, o angliai kariai padeda švedams mušti rusus. Vėl priminė sąjungos reikalą ir vėl reikalavo amunicijos, šaudmenų, vario, švino, sulfuro parakui gaminti. Po dviejų ramybės metų laisakas buvo sprogtamas. (Bus daugiau)

IVANO PIRŠLYBOS

RUSIJA IR ANGLIJA
XVI AMŽIUJE
S. SUZIEDĖLIS

(10)
CARO rūstybės aidas pasiekė Londoną anksčiau negu jo laiškas, rašytas 1570 spalio 24. Atėjo žinia, kad prekyba sulaikyta, bendrovės turtas sekvestruotas. Elzbieta 1571 spalio 24 laišku pareiškė protestą ir pareikalavo nurodyti priežastį. Priežastis paaiškėjo, gavus tą grubų Jono Ziauriojo laišką. Jame dar išliejo tulžį, kad Elzbieta nebesiuncianti pas jį savo "didžiojo pasiuntinio" Jenkinsono. Ivanas jį labiausiai vertino, tiesiog mylėjo ir vadino vardu — "Anthony".
Karalienė apsisprendė savo atsakymą siųsti per Jenkinsono rankas, jeigu Jonui Ziauriajam jisai toks mielas. Elzbietai buvo ne mažiau ištikimas,

paslaugus ir susirūpinęs bendrovės reikalais. Iš Londono išvyko 1571 birželio mėn., Cholmogorus pasiekė rugpiūčio 1. Čia patyrė, kas buvo atsitikę su bendrove ir kas apskritai dėjosi Rusijoje.
Jenkinsonas pranešė, kad labai daug blogo pridaręs caro pasiuntinys Andriejus Savinas, grįžęs iš Londono. Jis neteisinaigai, užgauliodamas anglus, pripasakojęs nebūtų dalykų: su juo buvę prastai ir niekinamai apsieita, ypač bendrovės pirkliai. Tuo tarpu žinoma, ir pats Jenkinsonas matęs, kaip buvęs iškilmingai priimtas, pagarboje laikomas ir karališkai užlaikomas, kol vedęs derybas ir išvykęs atgalios. Caras dėl melagingo skundo atšaukęs anglų pirkliai privilegijas ir uždraudė jo valstybėje keliauti. Prekybos laisvę davęs kitom tautom: italam, prancūzom ir olandam

Rusiją ištikusios nelaimės: badas, ligos ir totorių siausmas. Caras savo kankinimais nužudęs daug žmonių. Maskvoje dalis miesto sudegusi, nemažai žmonių totoriai išsivare į nelaisvę. "Tai teisinga Dievo bausmė pagedusiai tautai (a wycked natyon)" — sprendė Jenkinsonas, caro glostomasis, kuris už tuos žodžius būtų galėjęs galvos netekti. Nebe vienas caro "mylimasis" atsidūrė kitame pasaulyje — pas teisingą Dievą.
Jenkinsono žinios irgi buvo teisingos. Jonas Ziaurusis 1570-1571 kruvinai užgniauzė pakutinį Didžiojo Naugardo sukilimą. Baudžiamoji ekspedicija išžudė tūkstančius žmonių, išskerdė turtinčius pirklius, iškarstė vienuolynų viršininkus ir dvasininkus. Dešimtis tūkstančių žmonių išginė į Maskvos, Žemutinio Naugardo ir kitas Rusijos gilumos apylinkes. Dalis kaimų ir žymų D. Naugardo miesto dalis buvo sudeginta. Miestas po tokio siaubo nebeuatsigavo.
Jonas Ziaurusis užsmaugė Naugardą dėl to, kad jame susidarė palanki Lietuvai partija, vadovaujama pirkliai ir dvasininkų, ir tai tuo metu, kai Lietuva kovojo su Maskva dėl Pabaltijo — latvių ir estų žemių.
Totoriai buvo taip pat atsigriebę. Pakilę nuo Juodųjų marių, 1571 gegužės mėn. pasie-

kė Maskvą ir ją baisiai nusiaubė: didelė miesto dalis suplėškėjo. Sudegė anglų pirklų namai, kurių rūsyje slėpėsi žmonės; 25 rado mirtį. Tarp tų aumažai buvo du anglų amatininkai (meisteriai), trys bendrovės tarnautojai ir du vaikai. Bendrovei padaryta nuostolių už 10,000 rublių (6600 svary). Caras nesutiko taip pat leisti anglam visą savo prekybą sutelkti Cholmogoruose. Anglai norėjo viską susivežti prie šaltų vandenių kai susidarė tokia karšta padėtis.
Jonas Ziaurusis iš tikrųjų buvo varge. Karas Livonijoje nesisekė. Užtat baisiai carą siuntino karalienės Elzbietsos santūrumas ir nenoras susirišti tarpusavio pagalbos sutartimi. "Pirkliai tarnaitėi" rašė antrą kartą, atsakydamas jį jos laišku (1571 sausio 24). Teisino apsimelavusį savo pasiuntinį Andriejų Saviną įrodinėdamas, kad jis teisus: rusų pirkliai negauna Anglijoje "tokių prekių kurių jam labiausiai reikia" (atseit, ginklų). Elzbieta nenorinti draugiškumo, nebesiuncianti savo didžiojo pasiuntinio...
Čia Jonas gavo žinią, kad Jenkinsonas jau atkeliavęs, ir savo laišką užbaigė: "Kai Antanas pas mus atvyks, mielai jį priimsime".

— o —
KREMLIUJE Antanas Jenkinsonas buvo priimtas 1572

SV. ANTANO GIMNAZIJOS Kennebunkporte, Me., mokytojai ir mokiniai. Viduryje Tėv. Jurgis Gailliusis, O. F. M., pranciškonų provincijolas.

PRADĖTI MOKSLO METAI

Maino miškams puošiantis įvairiaspalvėmis rudens varšomis, Sv. Antano gimnazijos jaunimas grįžo į darbą, į mokyklos suolus. Pasirodė naujų, nepažįstamų veidų. Tai pirmokai, kurie čia pradžioje turės daugiau džiaugsmingų ir skausmingų nuotykių.

Pradedant naujuosius mokslo metus, mišias aukojo kun. J. Bacevičius, OFM. Visi giedojo lietuviškas giesmes, o pabaigoje Veni Creator. Pamokslininkas kvietė visus išnaudoti laiką mokslui ir auklėjimui.

VASARIO 16 GIMNAZIOJE

Mokslas po vasaros atostogų buvo pradėtas rugsėjo 3. I I-klase priimta 2 mokiniai, II ir III po vieną. Grįžo vienas deivintokas iš pernai neišlaikiusių egzaminus.

Rugsėjo 8. Tautos šventės diena buvo pradėta vėliavos pakėlimu. Pamaldas katalikams laikė kapelionas kun. Jonas Riaubūnas, pamoksle nušviesdamas krikščionybės kelią Lietuvon. Salėje minėjimą atidarė direktorius, pakviesdamas dienos paskaitininką Lietuvos istorijos mokytoją inspekt. Al. Krivicką, kuris taikliai ir trumpais žodžiais nubrėžė istorinę šventės reikšmę dabartiesiems. Menikąją dalį išpildė mokytojos E. Tamošaitienės paruoštos dvi deklamatorių grupės, padeklamavusios pynę iš P. Oriantaitės poezijos "Tėvynės šaukia" ir "Lietuva dainose"; ir šokėjos išpildžiusios "Vaidilūčių šoki". Programos pranešėja buvo Klasės mokinė Loreta Subačiūtė.

Svečiai. Gimnazijoje lankėsi Šveicarijos lietuvių bendruomenės pirmininkas dr. Kušlys. Daugiau svečių buvo iš JAV. Trumpai gimnazijon buvo užsukę keletas JAV lietuvių ekskursijos Europon dalyvių.

Gimnazijos studijų salėje rektorius Tėv. Jurgis Gailliusis sveikino mokytojus ir mokslivius, visiems linkėdamas sekmingų ir našių naujų mokslo metų. Kalbėjo ir gimnazijos direktorius Tėv. Gabrielis Baltrušaitis.

Siemet mokykloje yra naujų mokinių ir naujų atmainų. Turime naujutėlę sporto salę. Trečiokai ir ketvirtokai persikėlė į naujus erdvius miegamuosius. Yra gimnazijos nauja, šviesi ir didinga biblioteka. Susirgusieji turės savo mažą ligoninę. Organizacijos galės džiaugtis patalpomis, o menų mėgėjai — lietuvių dailininkų meno galerija.

Tokia pradžia. Apie tolimesnes dienas su laiku spaudoje bus daugiau ir dažniau. Tikimės ir siemet aplankyti daugelį lietuvių kolonijų dainuodami ir grodami.

Jonas Kairys

Lankėsi JAV menininkai: operos solistė P. Bičkienė, solistas L. Stukas, pianistas A. Vasaitis ir aktorius V. Žukauskas.

Talkininkai statyboje. Antanas Banaitis ir Juozas Nevulis, abudu gyveną Miesau, atsiliepdami į kvietimą pagelbėti prie gimnazijos statybos, tam reikalui pasakė po 9 dienas savo atostogų. Statyboje talkininkavo nuo liepos 15 iki 24.

Nauja šeimininkė. Po vasaros atostogų gimnazijos šeimininkė yra P. Rajauskienė. Buvusioji šeimininkė K. Gundermann apsigyveno Manneime.

Dainų šventės repertuaras

Dainų šventės repertuarą komisija, į kurią įeina prof. K. V. Banaitis, prof. J. Zilevičius, Vl. Baltrušaitis, M. Cibas, J. Čižauskas, Alg. Kačanauskas, M. Liuberskis, V. Mamaitis, A. Visminas ir K. Vasiliauskas rugsėjo 3 buvo susirinkę pirmam posėdžiui, pasiskirstė pareigomis ir aptarė dainų šventės repertuarą. Repertuarą komisija, į kurią įeina prof. K. V. Banaitis, prof. J. Zilevičius, Vl. Baltrušaitis, M. Cibas, J. Čižauskas, Alg. Kačanauskas, M. Liuberskis, V. Mamaitis, A. Visminas ir K. Vasiliauskas rugsėjo 3 buvo susirinkę pirmam posėdžiui, pasiskirstė pareigomis ir aptarė dainų šventės repertuarą. Repertuarą komisija, į kurią įeina prof. K. V. Banaitis, prof. J. Zilevičius, Vl. Baltrušaitis, M. Cibas, J. Čižauskas, Alg. Kačanauskas, M. Liuberskis, V. Mamaitis, A. Visminas ir K. Vasiliauskas rugsėjo 3 buvo susirinkę pirmam posėdžiui, pasiskirstė pareigomis ir aptarė dainų šventės repertuarą. Repertuarą komisija, į kurią įeina prof. K. V. Banaitis, prof. J. Zilevičius, Vl. Baltrušaitis, M. Cibas, J. Čižauskas, Alg. Kačanauskas, M. Liuberskis, V. Mamaitis, A. Visminas ir K. Vasiliauskas rugsėjo 3 buvo susirinkę pirmam posėdžiui, pasiskirstė pareigomis ir aptarė dainų šventės repertuarą.

Kai kurių chorų adresai dainų šventės k-tui nebuvo žinomi, todėl ne visiems chorams buvo išsiuntinėti atskiri kvietimai dalyvauti dainų šventėje. Komitetas prašo spaudoje tilpusį bendrą kvietimą skaityti oficialiu chorams kvietimu dalyvauti.

Bridgeporto (Conn) Sv. Jurgio parap. choras, ved. A. Stanišausko ir Pittstono (Pa.) Sv. Kazimiero parap. choras, vad. S. Voverio užsiregistravo.

Dainų šventės k-to pirm. A. Kačanauskas lankėsi Wilkes Barre (Pa.) ir su vietiniais chorvedžiais aptarė šventės reikalus. Pasitarime dalyvavo "Dainos" dr-jos pirm. Kalnoskas, J. Šiaučiūnas, V. Romanas, B. Voveris, J. Stankūnas, solistai I. Stankūnaitė ir L. Stukas, "Garso" redaktorius M. Zujus. Pirm. Alg. Kačanauskas padarė pranešimą iš dainų šventės komiteto veiklos.

5. Projektus siųsti iki 1963 gruodžio 10 (imtinai) šiuo adresu: Emblema, c/o Mrs. Helen V. Kulber, 317-84 Str., Brooklyn 9, New York, 11209, U.S.A.

Ilgą grojimo plokštelė —

MYLĖSI LIETUVĄ IŠ TOLO

II-sios Dainų šventės rinktinė
High Fidelity — \$4.00 Stereo — 5.00

Galima įsigyti:

DARBININKO ADMINISTRACIJOJE
910 Willoughby Ave., Brooklyn N. Y. 11221

Užsakymai iš kitų vietovių priimami adresu:

K. KASAKAITIS
4719 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60632

VYRAI, KURIE SAUGOJO PAJŪRĮ

Praejusį pavasarį Chicagoje kartu su prof. V. Biržiškos "Aleksandryno" II tomu pasirodė ir kitas, stambus, tikrai prabangiškai išleistas Alfonso Nevardausko veikalas "Pajūriais pamariais", dedikuotas vyriausiam Klaipėdos atvaduotojų vadui, dabartiniam Lietuvos gen. konsului New Yorke Jonui Budriui. Knyga turi 317 psl., albuminio pobūdžio, joje yra apie 200 įvairių Baltijos pajūrį liečiančių nuotraukų, išleista gerame popieriuje.

Knygos autorius visą Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį praleido tarnaudamas pasienio policijoje. Jo sargybos baras buvo Baltijos ir Kuršių marių pajūrys. Per daug metų puikiai pažino Lietuvos žavųjų kampelį — Kuršių Neringą ir visą pajūrį. Autoriaus širdyje iš tų laikų susikaupė daug prisiminimų, nuotykių, vaizdų. Pažįsta kiekvieną kampelį, paukštį, gyvulį, žvėrį, net ir žuvis.

Knyga pradeda Nemuno delta. Autorius pro ją atkeliauja iki Klaipėdos, kuri 1923 m. sausio 15 buvo mūsų sukilėlių atvaduota, o 1939 kovo 22 vėl pasigrobė Hitleris.

Per 16 laisvės metų Klaipėdos kraštas gražiai skleidėsi ir stiprėsi. Augo tautinė lietuvių sąmonė, buvo gyvas ir pirmyn besiveržias gyvenimas. Ir autorius daugelį šio gyvenimo bruožų čia atvaizduoja. Labiausiai skaitytąją traukia pasienio policininkų nuotykių gaudant įvairius kontrobandininkus. Čia ypač išryškėja, kokie sąžiningi ir pareigingi buvo Lietuvos pa-

Baltijos pajūris jos sargo plunksnos brūkšniuose

jūrio sargai. Jie ne kartą savo gyvybę statė pavojun ir aukojo, kad nebūtų pažeisti valstybės įstatymai.

Knyga parašyta ne turistu ar pravažiuojančio žurnalisto, bet žmogaus, kuris 16 metų tam kampelyje gyveno, viską stebėjo ir matė, pilna šilumos ir autoriaus nedeklaruojamos, bet skaitytojo ryškiai pastebiamos meilės tam Lietuvos kampeliui.

Išleido autorius savo lėšomis. Spausdino dr. M. Morkūno spaustuvė Chicagoje, paskutiniu metu išleidusi eilę tikrai prabangių knygų. Meninis knygos apipavidalinimas Zinos Morkūnienės. Kaina 5 dol. Įsigyti knygą galima pas autorių 5601 S. Elizabeth, Chicago, Ill. VI. Rmjs

ALF. NEVARDAUSKAS, knygos "Pajūriais, pamariais" autorius. Nuotr. P. Petručio.

PASAULINĖS PARODOS ŽENKLELIO KONKURSAI

Lietuvių dalyvavimas pasaulinėje parodoje nėra eilinis įvykis. Šiam momentui atžymėti Lietuvių Komitetas Pasaulinei Parodai nori išleisti simbolinį ženklelį — emblema, kurios paskirtis būtų dvejopa: segtukas-ženklelis ir kaip ornamentas įvairiems suvenyrams, pvz. vėliavėms, atvirutėms, programoms, peleninėms ir p. (Sis suvenyrų sukeltas pelnas dalimi sumažintų komiteto išlaidas, rengiant lietuvių programą bei reprezentacines parodas). Tam tikslui komitetas

skelbia viešą ženkleliuko — emblemos konkursą.

Konkurso sąlygos:

1. Ženkleliuko pagaminimo išlaidoms sumažinti pageidaujama naudoti vieną spalvą, nors tautinės trys spalvos būtų pritingos.

1. Užrašai turėtų būti anglų ir lietuvių kalbomis ar tik anglų. Komiteto siūlomas šūkis — "For Free Lithuania — New York World's Fair 1964-65 — Už Laisvą Lietuvą — Pasaulinė Paroda New Yorke 1964-

65". Toks bendrinis užrašas tiktų visam parodos laikui.

3. Ženkleliuko projektas siunčiamas modelio ar braižinio formoje, nurodant visus išmatavimus, siūlomus iškilimus. Vienam asmeniui galima pateikti neribotą skaičių projektų. Modelio ar braižinio antroje pusėje pažymima: vardas, pavardė, adresas. Taip pat pridedamas pareiškimas, kad Lietuvių Pasaulinės Parodos Komitetui suteikia pilnas teises ženklelį dauginti.

Visi modeliai — projektai bus skelbiami spaudoje ar išstatyti parodos metu. Pageidaujant projektų originalai bus gražinti, tik parodai pasibaigus. Konkursą laimėjęs originalas bus atiduotas Lietuvių Archyviui ar Čiurlonio galerijai.

4. Konkurso komisiją sudarys komiteto atstovai ir kvalifikuoti asmenys, kurie bus paskelbti vėliau. Laimėtoji skiriamas 100 dol. garbės honoraras, kurio mecenatas bus paskelbtas konkursui pasibaigus.

5. Projektus siųsti iki 1963 gruodžio 10 (imtinai) šiuo adresu: Emblema, c/o Mrs. Helen V. Kulber, 317-84 Str., Brooklyn 9, New York, 11209, U.S.A.

LIONĖS JODYTĖS koncertas

rečitalis

įvyksta

rugsėjo 29,

sekmadienį, 8:30 v. v.

TOWN HALL

113 West 43rd Street
New York

Bilietai gaunami Darbininko redakcijoj (910 Willoughby Ave.), Laidotuvių įstaigose (Marytė Šalinskas, 84-02 Jamaica Ave., ir A. Aromiskis, 423 Metropolitan Ave.), Mrs. A. Ginkus 495 Grand St., A. Mathews 256 Union Ave., Mrs. Misunas Ray's Liquor Store 103-55 Lefferts Blvd., radijo dir. J.J. Stukas 1264 White St. Hillside N.J., ir atskirus asmenis: dailininkas Juodis, aktorius K. Vashauskas, Mrs. Spudis, Mrs. Plaktonis, Miss Carol Skarulis, Miss Ann Shvabas, Mrs. Lukas, Mrs. Valerija Kazlauskas, Mrs. Andrešūnas, ir dvi savaiti prieš koncertą Town Hall Box Office.

Bilietų kaina: \$4.00 Loge, \$3.00 ir \$2.50 Orch., \$1.75 ir \$1.25 Balcony.

Maloniai kviečia atsilankyti, RENGIMO KOMITETAS

Visi kailiniai siuvami mūsų siuvykloje, todėl kainos pigios. Pirkdami bet ką ateikite pas mus ir išitikinkite. Mes taip pat pataisome kailinius, kailininius apsiaustus, šalikus (stols). — Galite pasirinkti iš didelės atsargos karakulio, aliaskos ruonio, minko ir kitų dirbinių.

Didelis pasirinkimas
Nelaukite paskutinės valandos
CHelsea 2-1079 • CHelsea 2-0535

ALEX DIMANT FUR CO.

RYGOS KAILINIŲ SIUVEJAI

150 West 28th Street • New York, N. Y. • Room 402

NAUJOS KNYGOS IR LAIKRAŠČIAI

Leonas Švedas — SUGRIZIMAI Į SODOMĄ IR GOMORĄ, eilėraščiai, išleido Vaiva Chicagoje 1963 m. įrišta į kietus viršelius 131 psl., atspausa tik 100 egz., kaina 4 dol. Sukrauta Jono Karvelio prekybos namuose.

Janina Narūnė — SUTEMOS, dienoraštiniai posmai, skirti prof. K. Pakšto atminimui, 48 psl. kaina nepažymėta.

THE UNPUNISHED CRIME by Alfreds Berzins, introduction by senator Thomas J. Dodd. Išleido Robert Speller and Sons, New Yorke, 314 psl. kaina 5.75 dol.

K.S. Karpus — KALBOS VIENODINIMO KLAUSIMU, apie netikslumus kalboje, išleido autorius Clevelande 1963, 31 psl.

LITHUANIAN SCOUTING, išleido Lietuvių Skautų Sąjunga, 32 psl., kaina nepažymėta.

A SURVEY OF DEVELOPMENTS IN CAPTIVE LITHUANIA IN 1962 by Vytautas Vaitiekūnas, išleido Lietuvos Laisvės Komitetas, 71 psl., atspaus-ta rotatorium.

REVISTA BALTICA, nr. 11, leidžiama ispanų kalba Buenos Aires. Vyriausiu redaktoriumi yra dr. A. Trimakas. Iš lietuvių numeryje rašo: dr. A. Trimakas, V. Sidzikauskas, S. Suziedėlis, J. Mačernis, Bf. Zundė.

SEJA, nr. 3. Leidžia varpininkų leidinių fondas. Redaguoja E. Boreiška ir G.J. Lazauskas.

VYTIS, rugpjūčio-rugsėjo numeris, redaguoja Loretta I. Kasel. Leidžia Lietuvos vyčiai.

SALTINIS nr. 4. Leidžia šv. Kazimiero sąjunga Londone, redaguoja kun. S. Matulis, MIC.

ARENA, nr. 13 tarptautinio PEN klubo leidinys. Redakcijos kolektyve yra ir Algirdas Landsbergis.

LITUANUS, nr. 1. Numeryje rašoma apie religijos persekiojimą Lietuvoje, *supažindinama su dail. Vytauto Igno kūryba (St. Goštauto straipsnis), prisimenamas Maironis, arkivysk. Matulionis, prof. M. Biržiška ir k. Numeris išleistas dr. J. Kazicko ir dr. J. K. Valiūno lėšomis.

Aukščiausi procentai
New Yorke valstybėje
visiem indėliam

4 1/4 %
metam

VISIEM INDELIAM

Dividendai užskaitomi
nuo 1963 spalio 1
pastoviem pakankamiem
uždabiam.

UŽSKAITOMA
KETVIRČIAIS
nuo indėlio dienos

THE KINGS COUNTY SAVINGS BANK

FOR INFORMATION
TELEPHONE
PResident 3-7000

Incorporated 1860

Member Federal Deposit Insurance Corporation

Central Office
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Brooklyn 16, N. Y.

Broadway Office
135 Broadway at Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.

Massapequa Office
Hicksville Road at Jerusalem Avenue
(Opposite Holiday Park Shopping Center)
Massapequa, N. Y.

LDS suvažiavimas

Waterbury, Conn. — Rugsėjo 15 Waterbury įvyko Connecticuto apskrities metinis Lietuvių Darbininkų Sąjungos suvažiavimas. Jau visa eilė metų, nutilus New Haveno skyriui, į šį susirinkimą suvažiavo tik Hartfordo ir New Haveno atstovai. Ir į šį suvažiavimą susirinko (su išimtimis keičiant jaunesni) amžiaus nužymėti virš 70 ar 80 metų buvusios didžiulės organizacijos energingų veteranų likučiai. Savo laiku leidusi žinomą lietuvių laikraštį "Darbininką" turėjo ir didelį kapitalą. Siandieną einama į organizacijos gyvavimo galą. Paskutiniame centriniame organų suvažiavime nutarta organizaciją likviduoti, kai sukaks 50 metų, t.y. 1965 metais.

Idomu klausyti anų gabių veikėjų kalbų, bet ir graudu dėl apgailėstavo, kad jauni ir naujieji ateiviai nestoja į senųjų sukurtas organizacijas, net į Katalikų Susivienijimą, kur yra senųjų ateivių sukaupta 3 milijonai kapitalo. Apskritai susirinkime buvo aštrai pasisakyta prieš naujus ateivius dėl jų nesiskaitymo su senaisiais. Visa eilė kalbėjusių pasisakė dėl buvusio laikraščio, kuris ir dabar, lyg ir jų oficiozas, bet seniesiems ateiviams jo turinys nepakeliui. Straipsniai per ilgi, ir kai į galą skaitai, tai pradžios jau nesuimi. Maža korespondencijų. Ir pasiūstos korespondencijos taip pataisomos, kad gausi gražios kalbos stilius, bet sunku suprasti. Iš naujų ateivių dėl "Darbininko" pasisakyta užjaučiant senųjų ateivių nuomones, bet taip pat nurodyta, kad "Darbininkas" veda geriausiai politinių įvykių apžvalgą. Iš "Darbininko" galima žinoti, kaip iš tikrųjų yra, o ne kokios politikos kuris laikraštis nori. Bet ir politinės apžvalgos, nors iš lietuviškosios spaudos pačios teisingiausios ir įdomiausios, sunkiai senajam ateiviui "kertamos".

ELIZABETH, N.J.

Lituanistinė mokykla, kurios vedėju ir mokytoju yra kun. J. Pragulbickas, pradėjo mokslo metus. Pamokos būna nuo 3 val. popiet pirmadieniais, antadieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais; šeštadieniais nuo 10 val. ryto.

Nuo rugsėjo 8 iki 15 Šv. Petro ir Povilo lietuvių bažnyčioje, Tėv. C. Žvirblis, dominikonas, pravedė noveną į šventiausia **Šiluvos Mariją**. Sekmadienio vakar, rugsėjo 15 novena baigta iškilminga procesija.

Lapkričio 30 d. lietuvių bendruomenės apylinkės valdyba, Laisvės salėje rengia pobūvį su menine programa, kurią išpildys solistas B. Povilavičius iš Bostono. Jis turi stiprų bass-baritoną ir yra gražiai užsirekomendavęs komp. J. Gaideio vedamam chore kaip solistas. Visuomenė kviečiama nepraleisti progos išgirsti solistą, kurio programoje bus lietuvių liaudies dainos ir operų arijos. **Mž. D.**

— **Lietuvių Studentų Sąjungos** centro valdyba 1963-64 mokslo metams išrinkta Detroit; tik vienas narys iš Chicago. Valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. Algis Zaprackas (4120 Yorba Linda Dr., Royal Oak, Mich.), vicepirm. Arūnas Udrys, išd. Petras Kausteklis, sekretorė Giedrė Bajorūnaitė, (16210 Ilene, Detroit, Mich), užsienio reikalams Algis Bublys, spaudos ir informacijos Gina Staniulytė (21100 Fairview Dr. Dearborn 6, Mich), parengimų Audronė Valaitytė (Chicagoje). Studentų Gairių redaktoriui pakviestas Rimantas Griškelis (8485 Dixie Lane, Dearborn 6, Mich.). Metinis susirinkimas bus New Yorke lapkričio 28-guodžio 1.

— **JAV LB** naujos tarybos rinkimams praveisti vyriausią komisiją sudaryta Clevelande: pirm. Pranas Karalius, nariai— Petras Balčiūnas, Kazys S. Karpius, Vida Kasperavičiūtė ir Zigmas Peckus. Komisijos adresas: 3406 Beechwood Ave., Cleveland 18, Ohio. Rinkimai bus 1964 gegužės mėn.

— **Lietuvių dvi šeimos** — A. ir A. Mitkevičiai su dukra ir J. ir V. Pupliauskai su sūnumi, — iš Naujos Zelandijos atsikėlė į JAV ir apsigyveno Los Angeles, Calif.

— **Argentinoje** pradėjo veikti antroji lietuviška radijo valandėlė šeštadieniais. Ją suorganizavo jaunimas. "Lietuvos Aidų" valandėlė veikia jau 16 metų; vadovauja E. Juknevičius.

— **Los Angeles** šv. Kazimiero parapiinė mokykla darba pradėjo rugsėjo 10 su 300 mokinių, iš kurių 100 lietuvių. Veikia septyni skyriai ir vaikų darželis. Mokytojausia seserys Kazimierietės. Veikia taip pat ir šeštadieninė lituanistinė mokykla, kuri darba pradėjo rugsėjo 14. Abi mokyklas naudoja naujai pastatytoms patalpoms, kurios parapijai atsiėjo 80,000 dol., yra dar 16,000 dol. skolos.

— **Jaunųjų dailininkų** kūrinių paroda Ciurlionio galerijoje Chicagoje bus spalio 5-13.

— **Dr. Juozas Gudauskas**, išlaikęs Kalifornijoje gydytojo egzaminus, iš Chicago nusikelelia į Los Angeles, Calif.

— **Prof. Dr. Balys Palioakas**, praleidęs vasarą Chicagoje, grįžo į New Mexico valstijos universitetą dėstyti ekonomijos ir komercijos mokslų.

— **Austė Paliokaitė**, asistentė, šiemet baigusi chemijos mokslus, pradėjo mokyti kaip asistentė Urbanos universitete ir ruošti magistro laipsniui.

— **Stasys Pilka**, nepailsdamas lietuviško dailaus žodžio interpretatorius, yra numatęs nuo spalio pabaigos leisti į naują draminių literatūrinių rečitalių kelionų. Programon bus įtraukta Antano Strzelado ir Kristijono Donelaičio kūryba. Rečitaliu suinteresuotos kolonijos gali rašyti menininko adresu: 3259 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

— **Philadelphijos** lietuvių bendruomenės apylinkė rengia Mikalojaus Daukšos ir Martyno Mažvydo minėjimą, rugsėjo 29 sekmadienį, 3 val. popiet Lietuvių banko namuose 202 North Broad Street). Programoje prof. A. Salio paskaita ir deklamacijos. Taip pat bus Daukšą ir Mažvydą liečiančios literatūros parodėlė.

— **Philadelphijos** lietuvių bendruomenės apylinkė rengia Mikalojaus Daukšos ir Martyno Mažvydo minėjimą, rugsėjo 29 sekmadienį, 3 val. popiet Lietuvių banko namuose 202 North Broad Street). Programoje prof. A. Salio paskaita ir deklamacijos. Taip pat bus Daukšą ir Mažvydą liečiančios literatūros parodėlė.

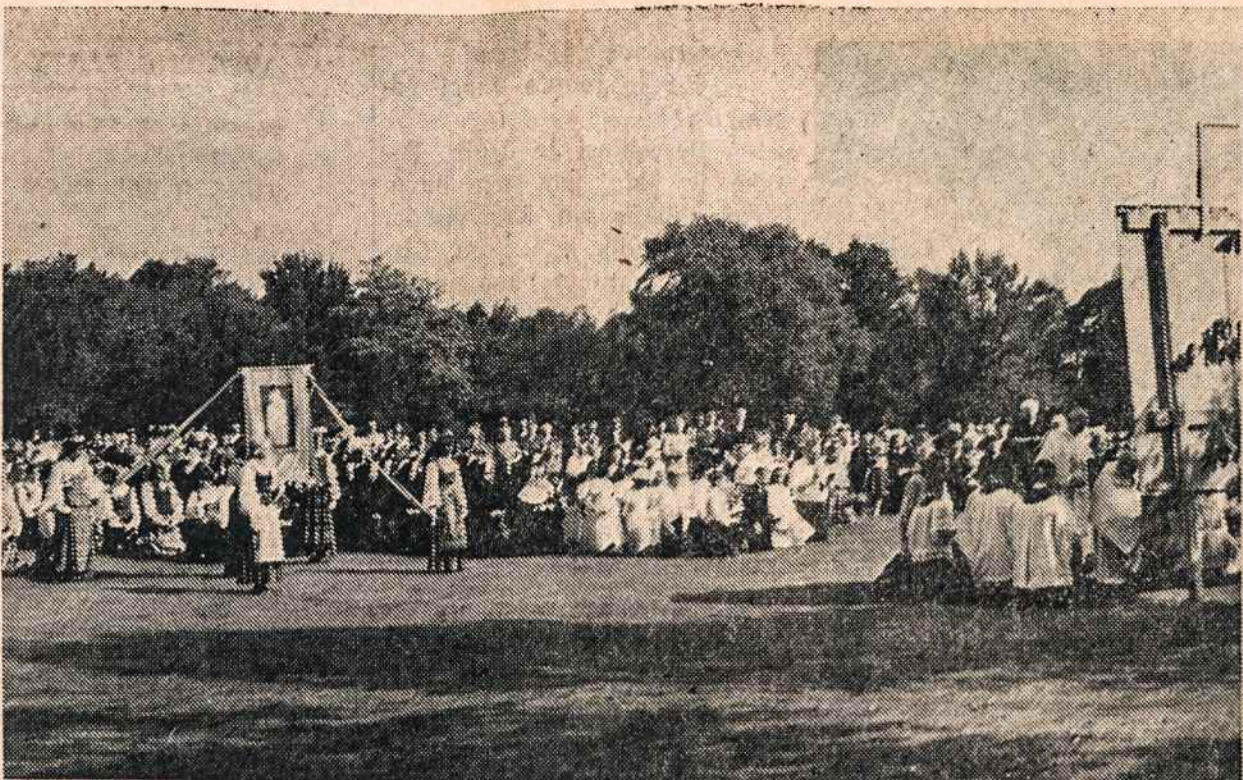
— **Philadelphijos** lietuvių bendruomenės apylinkė rengia Mikalojaus Daukšos ir Martyno Mažvydo minėjimą, rugsėjo 29 sekmadienį, 3 val. popiet Lietuvių banko namuose 202 North Broad Street). Programoje prof. A. Salio paskaita ir deklamacijos. Taip pat bus Daukšą ir Mažvydą liečiančios literatūros parodėlė.

— **Philadelphijos** lietuvių bendruomenės apylinkė rengia Mikalojaus Daukšos ir Martyno Mažvydo minėjimą, rugsėjo 29 sekmadienį, 3 val. popiet Lietuvių banko namuose 202 North Broad Street). Programoje prof. A. Salio paskaita ir deklamacijos. Taip pat bus Daukšą ir Mažvydą liečiančios literatūros parodėlė.

— **Philadelphijos** lietuvių bendruomenės apylinkė rengia Mikalojaus Daukšos ir Martyno Mažvydo minėjimą, rugsėjo 29 sekmadienį, 3 val. popiet Lietuvių banko namuose 202 North Broad Street). Programoje prof. A. Salio paskaita ir deklamacijos. Taip pat bus Daukšą ir Mažvydą liečiančios literatūros parodėlė.

— **Philadelphijos** lietuvių bendruomenės apylinkė rengia Mikalojaus Daukšos ir Martyno Mažvydo minėjimą, rugsėjo 29 sekmadienį, 3 val. popiet Lietuvių banko namuose 202 North Broad Street). Programoje prof. A. Salio paskaita ir deklamacijos. Taip pat bus Daukšą ir Mažvydą liečiančios literatūros parodėlė.

— **Philadelphijos** lietuvių bendruomenės apylinkė rengia Mikalojaus Daukšos ir Martyno Mažvydo minėjimą, rugsėjo 29 sekmadienį, 3 val. popiet Lietuvių banko namuose 202 North Broad Street). Programoje prof. A. Salio paskaita ir deklamacijos. Taip pat bus Daukšą ir Mažvydą liečiančios literatūros parodėlė.

MALDININKAI šiluvos Marijos šventėje Marianapolyje rugsėjo 8. Nuotr. B. Kerbelienės.

LIETUVIS — KANDIDATAS Į Miesto TARYBĄ

CLEVELAND, OHIO

Prieš dvejus metus lietuviams gražiai talkinus, į miesto tarybą buvo išrinktas čia gimęs jaunas lietuvis **Edvardas Katalinas**. Jis šiais metais vėl kandidatuoja ir reikia tikėtis, jog jo apylinkėje gyvenant lietuviams balsuotojai sukurs ir vėl jam patikėtas pareigas, kuriose jis jau spėjo gražiai užsirekomenduoti.

Tačiau šiemet į rinkimus stoji dar vienas lietuvis. Jis dar jaunas, darbštus ir sumanus vyras, gerai pažįstas savo apylinkės reikalais ir pasiryžęs tinkamai atstovauti visų reikalams. Kandidatas yra jau po antrojo karo ir šį kraštą atvykęs **Jonas Nasvytis**. Jis kandidatuoja 32 rinkiminėje apylinkėje (Ward), kurioje jau nemaža gyvena ir naujų lietuvių, šio krašto piliečių. (Apylinkės ribose yra ir vadinamoji naujoji lietuvių parapija). Jam padėti turėtų visi kandidatas yra išvystęs pasigėrėtiną veiklą ir yra realių vilčių, jog ateinančiuose pirminiuose rinkimuose gali laimėti. Bet laimėjimas didele dalimi pareis ir nuo rinkimų, nuo pačių lietuvių.

li naujos kartos lietuvių matyti. Jonui Nasvyčiui paremti rugsėjo 26 šaukiamas apylinkės gyventojų susirinkimas Slovėnų namuose 1533 Waterloo Rd. Susirinkimo pradžia 8 val. vak. Reikia parodyti jaunam, drąsamam ir sumaniam vyrui, jog jo žygis yra mūsų žygis ir prasmingesnis šio krašto politinį gyvenimą ir geresnį visų lietuvių atstovavimą. **A.J.K.**

ARO KLUBAS OMAHOJE

Medžiotojų ir meškeriojų Aro klubas rugsėjo 8 Hill Heaven farmoje suruošė gegužinę. Nors Omahos kaitri saulutė dalį visuomenės nukreipė prie ežerų, į pavėsį, bet nemažai susirinko ir į gegužinę. Atvykę nesigailėjo. Ir čia užteko pavėsio. Sukaitę klubo nariai savo svečius, gavino šaltais gėrimais, gi vaišingos ir malonios ponios skaniai vaišino visokiomis gerybėmis. Net ir šiandien malonu tai prisiminti. Saulutei svyrant į vakarus, oras pradėjo atvėsti ir publi-

kos rinkosi ir daugiau ir daugiau. Atbildėjo su savo maža, bet puikia kapela Jonas Stanevičius. Sugūžėjo sočiai į jaukią pastogę pažūrėti programos. Čia Aldona Agurkytė ir Vida Misiūnaitė akordeonais puikiai pagrojo tris dalykėlius. Abi mergaitės yra labai gabios, laimėjusios net keliose muzikos varžybose.

Stasys Radžiūnas perskaitė savo satyrinį eilėraštį: "Na, tai kas?" Šis jaunas mūsų kolonijos mąstytojas Dievo apdovanojimas visokiais gabumais: gražiu balsu, dideliais artistiniais gabumais ir, va, dabar pasirodė dar su vienu talentu.

Paskui "keturi linksmieji" padainavo Pr. Kovo parašytus kupletus. Dainavo: Stasys Rakiūnas, Vytautas Arlauskas, Vytautas Sederavičius ir Juozas Agurkis. O paskui? Trenkė muzika, kojos pačios kilnojosi, pamažu kilo šelmiškai šypsodamas mėnulis.

Toliau — viskas, kaip ir visados. Atėjo pabaiga, bet gegužinės dalyviai grįžo namo viskuo patenkinti, geriausio ūpo.

Cia dar ne viskas. Sakoma netikėk nei medžiotojui nei žvejotojui. Esą jie — patys didžiausi melagiai. Kaip ten iš tikrųjų yra, negi klausai — dar supyks. Taigi, ši neramių žmonių grupė kažką paslaptingo ruošia spalį 26 vokiečių namuose. Jau visu moterišku suktumu bandžiau ištraukti paslaptį: kas, kaip? Nepasisekė. Bėlieka tik nuvykti ir pamatyti. Gal vaišins krokodilo "steiku" ar pašauto lokio letenėlę? Kas žino? Iš jų visko gali tikėtis. O kad teks smagiai pasišokti, ką nors įdomaus pamatyti ir išgirsti — tai jau tikras dalykas.

Vasarą omahiečiai ir patys mėgsta keliauti ir mieliai sutinka ir priima pravažiuojančius svečius. Ir mūsų jaunimas nėra sėslus. Dalis buvo patraukęs su skautais atstogauti, kita dalis — į studentų ateitininkų stovyklą Nesvarbu, kas kokią kelią ir į kur pasirinko. Vieni keliai veda į Romą. Svarbiausia — jie vyko į lietuviškas stovyklas, kur nupučiama nuo jaunų sielų svetimos dulkės ir gimtoji kalba vėl pasigirsta iš jaunųjų lūpų.

Elzė Petrikonienė

Baltimorės žinios

Prel. L. Mendelio, parapijos klebono, laišką išsiuntinėtas parapičiams. Prelatas vaizdžiai aprašo savo kelionės išpūdžius Europoje, savo dalyvavimą pop. Pauliaus VI vainikavime. Pasidalinama taip pat ir parapijos rūpesčiais, skelbiami numatyti parapijos parengimai.

Jaunimo rekolekcijos įvairiose bažnyčiose vyko rugsėjo 18, 19 ir 20 dienomis. Jos buvo skiriamos tiems, kurie lanko viešas aukštesnes mokyklas.

Šeštadieninė mokykla mokslo metus pradeda rugsėjo 21. Tėvų komitetas yra dėkingas prel. L. Mendeliui, kuris leidžia naudotis šv. Alfonso parapijos mokyklos patalpomis. Komitetas kviečia visus tėvus leisti savo vaikus į šią lietuvišką mokyklą.

Madų parodoje, kurią surengė sodaliėtės, šiemet publikos buvo daugiau nei pernai. Paroda įvyko rugsėjo 16 Mardi Grass Supper klube.

Amerikos legijono lietuvių postas 154 rugsėjo 29, sekmadienį, 2 v. popiet lietuvių sveitainėje rengia iškilmes, kuriose bus pristatyta nauja valdyba. Iškilmėse dalyvauja Marylando valstybės legijono vadai ir Baltimorės miesto pareigūnai. Po programos vaisės. Įėjimas nemokamas.

Kazimieras Daukantas, senos kartos lietuvis, ilgai gyvenęs Baltimorėje, po trumpos ligos mirė University Igoninėje rugsėjo 7. Gedulingos mišios už jo vėlė buvo rugsėjo 11 šv. Alfonso bažnyčioje. Palaidotas Loudon Park kapinėse. Liko nuliūdusi sesuo Ona ir nuliūdęs brolis Augustinas.

Elena Remeikienė, senos kartos lietuvė, paskutiniu metu sirgusi, mirė savo namuose rugsėjo 9. Velionė, būdama sveika, dalyvavo įvairiuose parapijos parengimuose. Mišios už jos vėlė buvo šv. Alfonso bažnyčioje rugsėjo 12. Palaidota Holy Redeemer kapinėse. Liko nuliūdę sūnūs Juozas, Kazimieras, Vincas ir dukra Elzbieta.

Rozalija Urbanienė, senos kartos lietuvė, ilgai gyvenusi Baltimorėje, paskutiniu metu ilgai sirgusi, mirė savo namuose rugsėjo 11. Ji dalyvavo įvairiuose parapijos parengimuose. Penki kunigai aukėjo gedulingas mišias už jos vėlė rugsėjo 14 šv. Alfonso bažnyčioje. Palaidota Holy Redeemer kapinėse. Liko nuliūdę dukra Ona, brolis Kazimieras.

Jonas Obelinis

TRAVEL BUREAUS

IF IT CONCERNS TRAVEL—call S. VAVOLIZZA TRAVEL SERVICE 3533 White Plains Rd., Bronx, N. Y. (Near Gun Hill Rd.) K1 7-4141 All Air and Steamship Lines To Europe and Other Countries

HOTELS

LOMBARDY HOTEL Just of Park Avenue "A Fine Home away from Home" Transients - Permanents. Air conditioned, TV. Near 5th Ave. shops - St. Patrick's Cathedral - Radio City and Theatres. Reasonable rates, special attention to religious groups. Laurent Restaurant - Cocktail lounge. PL 3-8600 111 E. 56th Street, New York City.

WOLCOTT HOTEL

4 West 31st Street, New York City near Penn Station, Macy's, Gimbel's, Fifth Ave. Shops, St. Francis of Assisi. Single from \$5, Doubles from \$7, all private baths, kitchens, TV's available. Special consideration to religious groups. LA 4-7800

IŠ VISUR

— **JAV LB** naujos tarybos rinkimams praveisti vyriausią komisiją sudaryta Clevelande: pirm. Pranas Karalius, nariai— Petras Balčiūnas, Kazys S. Karpius, Vida Kasperavičiūtė ir Zigmas Peckus. Komisijos adresas: 3406 Beechwood Ave., Cleveland 18, Ohio. Rinkimai bus 1964 gegužės mėn.

— **Lietuvių dvi šeimos** — A. ir A. Mitkevičiai su dukra ir J. ir V. Pupliauskai su sūnumi, — iš Naujos Zelandijos atsikėlė į JAV ir apsigyveno Los Angeles, Calif.

— **Argentinoje** pradėjo veikti antroji lietuviška radijo valandėlė šeštadieniais. Ją suorganizavo jaunimas. "Lietuvos Aidų" valandėlė veikia jau 16 metų; vadovauja E. Juknevičius.

— **Los Angeles** šv. Kazimiero parapiinė mokykla darba pradėjo rugsėjo 10 su 300 mokinių, iš kurių 100 lietuvių. Veikia septyni skyriai ir vaikų darželis. Mokytojausia seserys Kazimierietės. Veikia taip pat ir šeštadieninė lituanistinė mokykla, kuri darba pradėjo rugsėjo 14. Abi mokyklas naudoja naujai pastatytoms patalpoms, kurios parapijai atsiėjo 80,000 dol., yra dar 16,000 dol. skolos.

— **Jaunųjų dailininkų** kūrinių paroda Ciurlionio galerijoje Chicagoje bus spalio 5-13.

— **Dr. Juozas Gudauskas**, išlaikęs Kalifornijoje gydytojo egzaminus, iš Chicago nusikelelia į Los Angeles, Calif.

— **Prof. Dr. Balys Palioakas**, praleidęs vasarą Chicagoje, grįžo į New Mexico valstijos universitetą dėstyti ekonomijos ir komercijos mokslų.

— **Austė Paliokaitė**, asistentė, šiemet baigusi chemijos mokslus, pradėjo mokyti kaip asistentė Urbanos universitete ir ruošti magistro laipsniui.

— **Stasys Pilka**, nepailsdamas lietuviško dailaus žodžio interpretatorius, yra numatęs nuo spalio pabaigos leisti į naują draminių literatūrinių rečitalių kelionų. Programon bus įtraukta Antano Strzelado ir Kristijono Donelaičio kūryba. Rečitaliu suinteresuotos kolonijos gali rašyti menininko adresu: 3259 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

DĖMESIO

Puiki proga darbuotis teisėtojų fraternalinės apdraudos organizacijoje turint šias kvalifikacijas: 1. mokėti lietuvių ir anglų kalbą ir 2. nusimanyti apie apdraudos reikalus bei turėti norą keliauti. Dėl smulkesnių informacijų rašykite į "Garsas", P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

RUOSIAME LIETUVISKAS VESTUVES. SALES PARENGIMAS IR SUSIRINKIMAMS — VĖL TUI. Adresas: 40 E. 26th St., N.Y.C., N.Y. Tel.: MU 3-2928 Savininkas VACYS STEPONIS

RUDENS EKSKURSIJA

AURIESVILLE, N. Y.

Howe Caverns

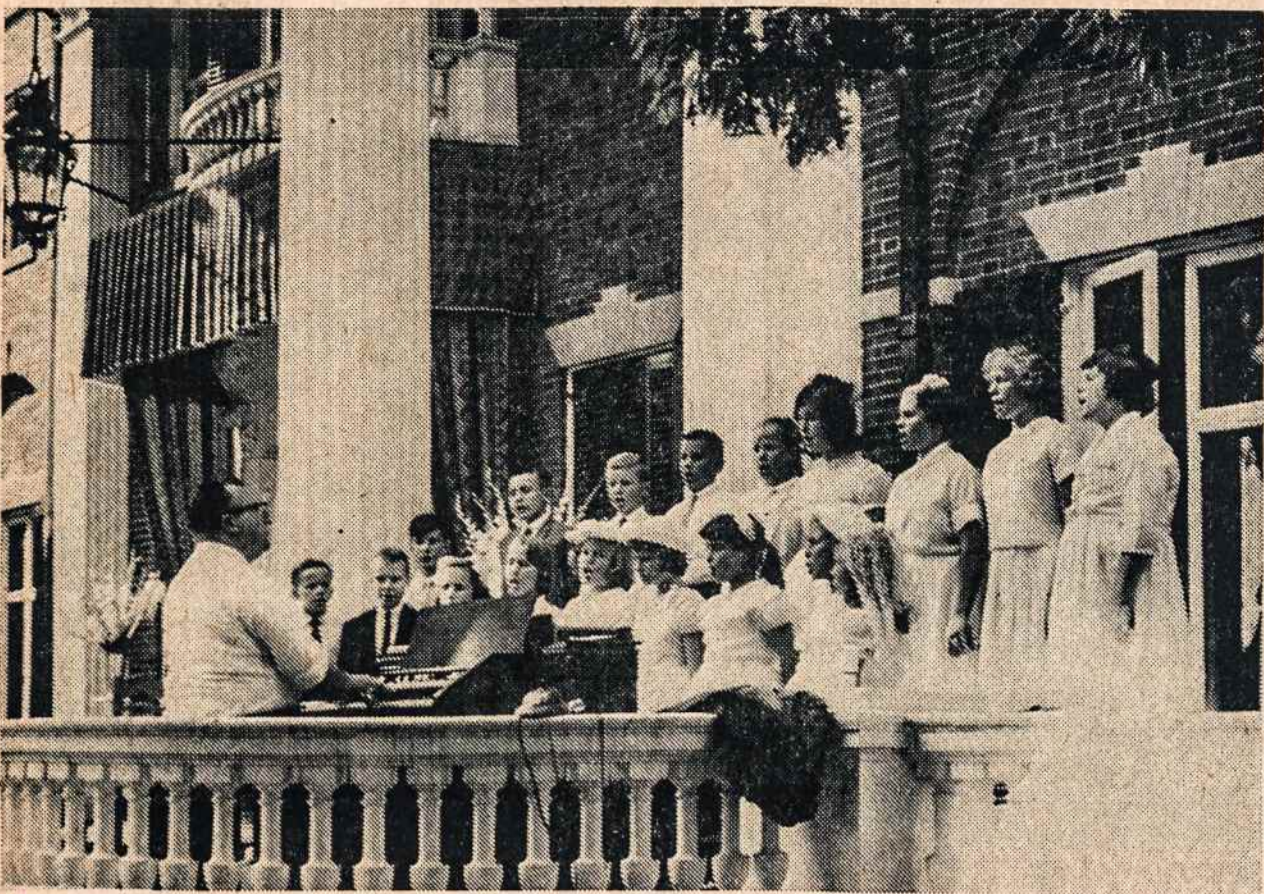
SPALIO-OCT. 6 autobusas išvažiuos nuo pranciškonų vienuolyno po mišų kopyčioje 7 val. ryte. Aplankysime KANKINIŲ KARALIENES šventovę Ossercon apylinkėje ir įdomius požeminius urvus — Howe Caverns. Kelionė ir pietūs vienam asmeniui \$12.00. Kreiptis į Darbininko administraciją — Glenmore 5-7281, vakarais — GL 5-7068. Vietas prašomė iš anksto užsakyti, nes bus tik vienas autobusas.

Darbininko Administracija

← Koliziejus su 72 durimis

PROVIDENCE šv. Kazimiero mokyklos choras, vedamas J. Beinorio, gieda Marijos šventėje rugsėjo 8 Marjanopolje. Nuotr. B. Kerbelienės.

VISI KELIAI VEDĖ Į PIVAŠIŪNUS

Joninėse visi keliai veda į Pivašiūnus. Tai geriausia placentos apylinkės šventė, kaip šv. Petras Daguose, šv. Rokas Merkinėje ar šv. Kryžius Varėnoje pas Akmenį. Yra ir kitų garsių atlidų, kurių šventės net į sekmadienį nenukeliama, bet suminėtieji visus pralenkia. Dauguma jau iš vakaro sueina, suvažiuoja. Ir būna perpildyti nakvynėmis visi įmanomi kampai, gal, kaip Kristaus gimimo metu Betliejuje. Pačią atlidų dieną, artėjant prie miestelio, būna toks "trafikas" kaip New York'e, artėjant į tunelį iš vieno ar kito galo gražią savaitgalio dieną.

Važiuoja žmonės, būdavo, ir pėsti eina į Pivašiūnus per šv. Joną. Vargsta su nakvynėmis, nes lenkuojanti apylinkė nelabai linkusi maldininkus priglobti. Būdavo, ir sutilpti visi negali. Bet ne pas šv. Joną žmonės taip veržiasi. Šventieji nepavydūs, ir šv. Jonas laimingas, kad jo dienoje visi vyksta melstis Pivašiūnuose, stebuklingai Dievo Motinai kurios paveikslas viename altoriuje apkabinėtas žymenimis išgijusių ir gavusių kitokias malones.

Apie Pivašiūnų "Panelės Švenčiausiu" klausydama ir užaugau. Atrodė taip natūralu. Mamytė su dėdine, gal kas metai, apie Jonines vis gyvendavo vienu išimtinu Joninių prisiminimais, kurių aš dar neat-siminiau, nes, matyt, dar buvo prieš mane. O ir dėdinė dar tada nebūvo pas mus, nes ji mano jauniausia dėdinė. Pasakoja mamytė.

Tai, Antosiula, arba, gi, ir mūs užieveris, a. a. Jurgis. Kaip atsimeni, tai ir dabar, rodos, matau jį klūpant, va, po tuo paveikslu, ant žemės. Net ašaros byra, o nieko negali iš-tart, tiktai kažinkokie balsai eina iš burnos. Tai sunku žmo-gui, kaip kalbos neturi! O dar sunkiau tam, kuris jos neteko, nė iš mažumės neturėjo.

Tai, taigi, Krišele, — pertaria dėdinė, — o kaip gir-dėčiau, jam užkando kalbą nuo išsigandimo.

Tai, taigi, kalbėjo, kad nuo išsigandimo. Buvo jis žmogus

ne jaunas, bet, kas be ko, ar mažai senesnių žmonių. Sako, einant iš laukų, Margelių Sal-taklonėn, taip ir puolės ant jo šuva. Tai, žinoma, pasiutęs. Argi geras šuva ims taip ir šoks ant žmogaus. Nežinia, nei iš kur tas šuva ten atsirado, taip toli nuo visų sodžių, — užsimasto mamytė.

Tai, vaikelėli, ar tai dar pasitusiai šuniui sunku kur atsidiurt. Už tai ir sako: eina, kaip pasiutęs šuva, — įsiter-pia dėdinė su savo samprotavi-mu. — Na, tai kaip ten jam toliau buvo, regėc, jis šiaip taip apsigynė?

Apsigynė, tai apsigynė, ale taip ir grįžo namo visas persimainęs. Taip ir atsigulė. O jau nei išklausi, nei jis pa-sakys — grįžo jau be kalbos. Vargeli tu mano, tai buvo bė-dos su tokiu ligonio. O liginau-tai daugiausia aš, nes niekas kitas nemokėjo jo suprasti. Aš tai ženklus ju supratau ir su-skalbėdavom.

Ar ilgai jis taip sirgo? — pasiteirauja dėdinė.

O, kad, Antosiulia, dabar jau nei nepasakysiu tikrai. Sir-go ilgai... Tai, atsimenu, per Jonines rengiamės su Vincu Pivašiūnuose, o namie lieka šeimyna. Jau, atsimenu, ir ar-klis pakinkytas, bernas laiko, kad vežimo kur nenutempt. Aš jau apsirėngus ir gėles ir mal-daknygę paėmiau. Ir imu na-šulį su pyragais ir sūriu, tik klausau Jurgis kažin kaip lyg mane šauktų. Prieinu atsivei-kint, ogi jis visai mėgina Vin-cui pasakyt, o tas niekaip ne-supranta. Aš tuoj supratau, kad jis nori didelio pinigų, ži-nai, koki tada buvo, už ruskio dar.

Vincus išima ir paduoda. Kur ten paduos, įdeda į jo rankas. Jau nelabai jis ir val-dė save, tokis lyg ir sutrauktas visas buvo, kaip dabar sako, suparalyžuotas lyg. Tai vėl, tik akimis rodo į paveikslus. Nu-tėmpiau jį tenai užstatėn. At-siremiamas suole, kiek galėda-mas, kaip ir klūpom, kad jau jis karštai ima melstis, kad jau mvykauja, net ir man ir dabar kūnas šiūšta, kaip prisimenu. Rankose laiko suspaudes ta pi-nigą, o akys į Panelės Šven-

čiausios veidą nukreiptos ir net ašaros byra. Jau ne tik jam, bet ir bežiūrint. Pasimeldęs į-duoda man pinigą ir, suprantu, prašo, kad uždėčiau, kaip au-ką, ant Panelės Švenčiausios altoriaus Pivašiūnuose.

Viską pažadu. Paguldom jį vėl ir išvažiuoja. Mamytė užsimasto, o dėdie-nė, nors jau ne pirmą kartą, bet nori vėl iš naujo paklau-syt, kaip ten buvo toliau.

Taigi, taip ir buvo. Nu-važiuavom. Apėjau keliais, ne tik altoriu, bet ir apie bažny-čia, po tris kartus. Per mišias meldžiau, kiek galėjau, kad tik Dzeivulis pasigalėtų to mūs ligonio. O ir savo visokių prašymu dar turėjau. Žinai, gi, kad gyvenimas nebuvo ir tada be bėdu. Taigi, atsimeldžiau, atvaikščiojau keliais ir po vis-kam susitikom ir vienus ir ki-tus gimines. Atsikabėjom, at-sivaišinom, vieni kitus, ant to ar ant kito vežimo, ir patrau-kėm vėl namo. O sugrįžus, gi, klausome ir tikėt negalime. Žmonės pasakoja ir pasakoja.

Buvo tada vestuvės, žinai, Damo Marės gal. Net Trakiš-kiuosna tekėjo. Tai, sako, rengiantis šliūban, taip apie pusiaudzienį, gal kokiū dzvilik-tū, jaunimas ir susmislino ma-no darželin pagėliaut. Sako, niekur tokių gražių gėlių nėra, kaip mano. Žinai, aš gėles vi-sada mlyčiau. O greičiausia už tai, kad žinojo, kad šeimini-nkai išvažiavo. Tai, sako, ber-nai ir patraukė mūs darželin gėliaut, arkliais apkausyt. Sa-kau jau, tik nebūt namie, tai ir būna...

Tai, jau tiek tu gėlių, ale kaip ten toliau buvo — pertraukia dėdinė.

Tai tau, negi jau ar ne-žinai, kiek jau kartų perkalbė-jom... Kad tavo ir atmintis, Antosiula, ne ilgam užtenka.

Mamytė lyg ir nepatenkin-ta, kad ja paragina, o ir neat-jaučia, kaip skaudu žinot, jog svetimi norė'o jos darželį ap-skinti. Sustojus trumpai užbai-gia:

Taigi, taip ir buvo. Visi vienas per kitą pasakojo, kad mūs Jurgis jau sveikas. O aš pagalvojau — tai išklaušė Pa-

nalė Švenčiausia jo, ligonio.

Tai ir radote Jurgį pa-sveikusį?

Pasveikusį ir drūtą. Pa-sakė ir kaip jam ten buvo. Sako, guli jis sau, kaip visada. Ir snūduriuoja ir vėl ne. Gir-di, vienu matu (o buvo ne tik be kalbos, bet ir kurčias), tai-gi, girdi, kad kas šust - šust, lyg darželin sunkius maišus mestų. Sako, nei nežinau, kaip atsikėliau, nuėjau prie lango, atsidariau ir sakau:

Berneliai, nugį, Krišelė už-siverks, kad jūs jos gėles, taip nubrėškėt.

Tai bernai, patvs pasako-jo, sako, ir šikrito jiems gėlės iš rankų. O kur jiems neiškris. Visi žinojo, kad Jurgis nei vaikščioja, nei kalba, o čiava, atsidaręs langą, sveikiausias, subara juos. Tiek gėda, tiek labiau toks netikėtumas, kad nebylys kalba. Suėjo tada visi vestuviniškai. Buvo, sako, tas mūs Jurgis svarbesnis ir už pa-čias vestuves. O ir paskui il-gai, kol gyvas buvo, vis žmo-nės užeidavo pasiklausint. Ir kunigėlis buvo.

Ne kartą klausydavau ma-mytes pasakojimų ir atrodė jau apsiprasta ir nieko naujo, kad mano nematytas dėdė (kuris gyveno, kai manęs dar nebu-vo) taip buvo pasveikęs. Paga-liau, ar vaikai ne vistiek. Pa-saka apie gaidelį ir katinėlį iš-gyvenį taip jausmingai. Kita vakara ir vėl nori, kad pasektų. Taip ir kiti pasakojimai. Klausai jų ir atrodo pasaka tikra. Bet šioji — apie Piva-šiūnų šv. Mergele, mano giminė-je atskleidžia savo malonės skraistę — žinau, yra tikra, nors tai ir buvo prieš mane. Jau ir miela mamytė ir dėdie-nė, ne tik tas dėdė ir tėvulis, yra Viešpaties darželyje, ti-kiu. Jiems viskas aišku.

Esu buvusi ir aš Pivašiūnuo-se. O daug ir daug malonių, atsiuntei, Viešpatie, Marijos tarpininkavimu. Ar tai Pivašiū-nai, Šiluva, Aušros Vartai, ar tai Skiemonys — Tu esi mūsų Globėja ir Motina, visas die-nas, visas dienas.

Tai ne veltui gyvename, Jėi Tu | mūsų žemė vargana | Gėlių prisėji, Tai ne veltui, Jėi Tu, Palieti koja Mūsų Tėvynės, Kančios kelius. O.B.

Ar skaitai SV. PRANCIŠKAUS VARPELĮ Leidžia tėvai pranciškonai. Redaguoja T. Viktoras Gi-džiūnas, O.F.M. Eina jau 40 metų. Administracijos adre-sas: Franciscan Fathers, Kennebunkport, Me. Kaina metam 2 dol.

DISPLAY HOME ACCORDION SPECIAL ATTENTION TO BEGINNERS Certified A.A.A. Teacher GL 1-0471

TV ON THE BLINK? Biggest Deal in TV History SAVE MONEY 4 WAYS 1. House Calls — \$1.50 why pay more 2. Written guarantee: 3. 90 days free service; 4. 10% off on picture tubes. For service call — KI 2-9310 PROJECT TV

RUBBISH & General Removal — Cellars and Yards Cleaned. Dump-trucks for hire.

CUMBERLAND TRUCKING ST 3-8850 ST 3-8084 Nights — UL 5-6380

Norite geros — meniškos fotografijos

PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ Įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS 422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y. Tel. HYacint 7-4677

WEDDING PARTY

For Better Wedding and Week-End Dancing TUXEDO BALLROOM Offer the Finest Call Fred — RE 4-7335 210 E. 86th Street & 3rd Avenue New York City

Getting Married? Having a Party? Be sure the CAKE comes from —

LONG FRENCH BAKERS Patisserie specialists in Birthday & Wedding Cakes designed to your specifications. 1042 Madison Ave., between 79th & 80th Sts. New York City. — BU 8-7880 or BU 8-0798.

BRIDES

Save 25-30% Bridal & Bridesmaid Dresses Latest nationally advertised styles Consult ROSEMARY LO 5-1076 mornings HI 5-1180 evenings and weekends

MARIO'S TERRACE ROOM

152 Washington St., Peekskill, N.Y. One of the most beautiful Halls in Westchester for Weddings, Communion and Confirmations. Seats 150 in comfort. Phone 914 PE 7-2783

ANTONIO VENIERO

Finest Italian Pastries We specialize in Wedding, Birthday and Party Cakes, Cookie Trays - Cakes & Pastries for all occasions. 342 East 11th St., New York City. Phone orders accepted — OR 4-7264

HOME BAKERY est. 1900. Specialize in Cream Cakes, Wedding, Birthday, Party and Receptions. "Where butter makes the difference you can taste it in every bite". Phone orders accepted. Call ST 8-9209 — 290 5th Avenue, near 1st Street, Brooklyn, N. Y.

For wedding party, anniversary & social affairs see SKANDIA Imported Foods and Delicacies from all nations. Also imported beer. Phone orders accepted NE 8-1077. Come in see the thousands of imported items. — 244 Flatbush Ave. Brooklyn, N. Y.

BOWLING

CYPRESS LANES Bowling is a Family Sport — bring the family and enjoy a day of Bowling. Remember we have open Bowling. Just call AP 7-0530 Ask for FRANK or MIKE.

STRIKE & SPARE LANES

5200 Kings Highway, corner Utica Ave., Brooklyn, N. Y. — 64 modern lanes, open bowling nightly, snack bar, cocktail lounge, nursery, large parking field. You will have a good time here. — CL 8-6900

PLAZA BOWLING CENTER

Bar and Restaurant Open Bowling at all times - Religious groups - Clubs - Societies - "Where good friends meet". 11 7th Avenue, Brooklyn, N. Y. MA 2-9787

TULIP HILL Bowling Lanes AMF Automatics, Club Bar, Cocktail Lounge, Restaurant, Party accommodations, Bowling buffets - Social groups. Tournament conditions at all times, fully air conditioned. — 413 Tulip Ave., Floral Park, L. I., 516 FL 4-9449.

BOWL 12 BRUNSWICK LANES

Cocktail Lounge, Free parking Leagues now being formed, Women Afternoon League forming. 117-11 Myrtle Avenue, Richmond Hill - DeTurriss Triangel Bowling Ctr. HI 1-2790

FUNERAL HOMES

Est. 1929 NEvins 8-3600

STEFANO FUNERAL HOME

EMIL STEFANO, Director 575 Vanderbilt Ave. B'klyn 38, N. Y.

HESS-MILLER FUNERAL HOME

Serving the Community In a Dignified and Personal Manner For 50 Years Air Conditioned, Chapels In All Localities Harold J. Mooney, Mgr. 64-19 Metropolitan Ave. Middle Village, L.I. VA 1-6650

GLENN R. COOK

Syosset Funeral Home

Distinguished Funeral Service at reasonable rates. Chapels in all boroughs, 2 blocks north of Catholic Church. 28 DeVine St., Syosset, L.I. WA 1-1372

1000 KALEDINIŲ SIUNTINIŲ BE UŽDARBIO

Turėdami galvoje ta didžiąją paramą, kuria mes naudojames praėjais metais, DAR KARTA (jau septintį metų) visoms li-tuvimė kainą daroma atidodama savo uždarbį nuo 1000 (tikrai) SPECIALIŲ KALEDINIŲ SIUNTINIŲ.

Kadangi mūsų prekeiviai metai buvo sėkmingi, tai esame naivūs padėdami šiuo metu Kaledinines siuntinias be uždarbio naujas apras pildyti pakeičiantis ovalias medžiagas, specialiai mums parūpintas. Žemiau aprašėme rinkos patrauklesnes ir žemes-nėmis kainomis pėmę apšėvenčiais metais.

KALEDINIS SIUNTINYS Nr. 1, kurį sudaro:

- 1) 4 iardai sunkiojo raiono 2 moteriškiems kostiumams ar suknelėi ir tamsiai mėlynai, žaliai, raudonai, rudi, tamsiai mėlynai
- 2) 2 iardai dvieju rėdžių pamašalo, pilko, rudo, tamsiai mėlynai
- 3) 2 iardai raudonai, pilko, rudo, tamsiai mėlynai [ar juodo:
- 4) 1 noras žieminiu moterišku ar vyriski koiniui.

KATEDINĖ KAINA BE UZDARBIO už siuntinį Nr. 1 yra tik-tai \$29.50, įskaitant visus mokesčius.

KALEDINIS SIUNTINYS Nr. 2 (dvigubas Nr. 1), kurį sudaro:

- 1) 2 iardai sunkiojo raiono 2 moteriškiems kostiumams ar 2 suk-nelėms ir 2 vyriskiems, žaliai, raudonai, rudi, tamsiai mėlynai
- 2) 4 iardai dvieju rėdžių pamašalo, pilko, rudo, tamsiai mėlynai
- 3) 4 iardai raudonai, pilko, rudo, tamsiai mėlynai [ar juodo:
- 4) 2 noras žieminiu moterišku ar vyriski koiniui.

KATEDINĖ KAINA BE UZDARBIO už siuntinį Nr. 2 yra tik-tai \$45.00, įskaitant visus mokesčius.

KALEDINIS SIUNTINYS Nr. 3, kurį sudaro:

- 1) 3 1/2 iardai eshardino ar vilnonio 1 kostiumui, pilko, rudo ar tamsiai mėlynai
- 2) 3 iardai raudonai, žaliai, mėlynai, tamsiai mėlynai, juodo:
- 3) 4 iardai sunkiojo raiono 1 moteriškam kostiumui ar 1 suknelėi ir švarkeliui, žaliai, raudonai, rudi, tamsiai mėlynai
- 4) 2 iardai dvieju rėdžių pamašalo, pilko, rudo, tamsiai mėlynai
- 5) 1 noras žieminiu moterišku ar vyriski koiniui.

KATEDINĖ KAINA BE UZDARBIO už siuntinį Nr. 3 yra tik-tai \$55.00, įskaitant visus mokesčius.

KALEDINIS SIUNTINYS Nr. 4 (dvigubas Nr. 3), kurį sudaro:

- 1) 6 1/2 iardai eshardino ar vilnonio 2 kostiumams, pilko, rudo ar tamsiai mėlynai
- 2) 6 iardai raudonai, žaliai, mėlynai, tamsiai mėlynai ar juodos:
- 3) 8 iardai sunkiojo raiono 2 moteriškiems kostiumams ar 2 suk-nelėms ir 2 švarkeliams, žaliai, raudonai, rudi, tamsiai mėlynai
- 4) 6 iardai dvieju rėdžių pamašalo, pilko, rudo, tamsiai mėlynai
- 5) 2 noras žieminiu moterišku ar vyriski koiniui.

KATEDINĖ KAINA BE UZDARBIO už siuntinį Nr. 4 yra tik-tai \$9.00, įskaitant visus mokesčius.

Paprašiusiems pasiusime ORO PASTŲ nemokamai visu me-džiagų pavyzdžius ir bet kuri pasaulio krašta. NAUJIEMS KLIENTAMS, jeiu jie paprašys, pasiusime taip pat savo VISA ILLUSTRUOTA katalogą ir standartinių bei maisto siuntinių kainoraščius

Mūsų šiuos KALEDINIUS SIUNTINIUS BE UZDARBIO gali užsisakyti kiekvienas lietuvis, vis tiek, ar jis būtų mūsų kli-jentas, ar kurios nors kitos firmos. Tačiau mes, norėdami prieš visus išlaikyti beašikumą, esame nustatę, kad iš karto vienas as-muo gali užsisakyti ne daugiau kaip po viena kiekvieno tu siunt-iniui. Priiminėsimė po \$1.00 užtato iš tu, kurie norės užtikrinti bet kuri mūsų kalėdinį siuntinį be uždarbio, ir lauksime galutinio užsakymo iki 8 savaitų.

Esame įsitikine, kad jums aišku, jog bet kurioje kitoje firmoje už tokias kaip šie mūsų siuntiniai jūs mokėtumėt bent dvigu-bai tiek. Dėl to nedelsdami tuojau susikite užsakymus, kad mes galėtume siuntinius pristatyti gavėjams Kaledoms.

Kadangi daugelis klientų užsakinėja mūsų kalėdinius siuntini-us be uždarbio tuojau pat, kai tik pasirodo mūsų skelbimai, tai norime pasakyti, kad visiems savo klientams (net ir tiems, kurie neprašo) pasiunčiame visų medžiagų pavyzdžius, kai tik išleidžia-me siuntinius.

MES GARANTUOJAME:

1. Kiekvienas siuntinys pasieks gavėją.
2. Jei siuntinys dingtu, mes gražiname pinigų arba nemokamai pasiunčiame kitą tokį pat siuntinį.
3. Sumokame visus mokesčius, dėl to gavėjams Lietuvoje, sutau-kusiams siuntiniais, nieko jau nebereikia mokėti.
4. Siunčiame visas medžiagas tik pagal pavyzdžius.

Lithuanian Trading Company 341 Ladbroke Grove London, W. 10 England

REPUBLIC Liquor Store, Inc. 322 UNION AVE. BROOKLYN 11, N. Y. Tel. EV 7-2039 JURGIS J. JOKUBAITIS, Manager Didelis pasirinkimas įvairių vynu, degtinių, kon-jakų, midų — šventėms bei kitokioms progoms.

WHITE HORSE TAVERN baras - restoranas PRANAS BRUCAS, savininkas 86-16 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y. Tel. Virginia 6-9519 SALE VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM IR KITIEM POBŪVIAM Salėje gali tilpti 100 dalyvių

WINTER GARDEN TAVERN Inc. VYTAUTAS BELECKAS Savininkas Salė vestuvėms ir kitokioms pra-mogoms. Be to, duodami polaido-tuviniai pietūs. Pirmos rūšies lie-tuviškas maistas priinama kaina. 1883 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y. (Ridgewood) Tel. Evergreen 2-6440

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKIŠKOS SPECIALYBĖS SCHALLER & WEBER AUGSČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI Mūsų krautuvėse geriausias dešros Kelionei ir TV užkandžiui — kumpiai, įvairiausios mėsos ir kiti produktai Užeikite — įsitikinsite! 6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6 New Yorke — 1654 2nd Avenue — TR 9-3047 (Tarp 85 - 86 g-vių) Ridgewood — 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068 Astoriijoje — 28-28 Steinway St. — AS 4-3210 Hempsteade — 310 Front Street — IV 3-5540 Flushing — 41-06 Main Street — HI 5-2552 Jackson Heights — 82-10 37th Avenue — DE 5-1154

SPORTAS

Sekmadienį futbolas

Ateinantį sekmadienį abi Lietuvos Atletų Klubų senorių futbolo vienuolikos žaidžia pirmenybių rungtynes namie (Bushwick aikštėje, Putnam ir Irving Ave. sankryža, prie Atletų Klubų) Mūsų šios priešininke yra West NY komanda, kuri perėit sekmadienį pirmenybių rungtynėse atskaitė Kolls-mannui 10:0. LAK sekmadienį taip pat parodė, kad gali neblogai žaisti. Tad laukiama geros kovos. Pereitą sezoną prieš tą patį priešininke, LAK du kart laimėjo — 4-0 ir 3:0. Pirmosios komandos pradeda 2:30 val., rezervinis 12:45.

Spring Valley SC : LAK
2:1 (1:1)

Visai be reikalo mūsų futbolininkai pralaimėjo pirmąsias pirmenybių rungtynes Spring Valley. LAK mažiausiai buvo vertas lygių ar net ir laimėjimo. Dėja, nežymios klaidos atnešė pralaimėjimą. LAK ir aiškų išėjo tokios sudėtis: Zadvydas; Trampas, Daukša; Vainius II, Remėza II, Kerekes; Vainius I, Budreckas, Vasiliauskas, Budraitis, Remėza I. Ant rame kėlinyje vietomis susikeičia Vainius II ir Trampas. Negalima užtikrinti, kad su kita koma komandos sudėtimi būtų geriau buvę. Bet šį kartą pralaimėjimo kaltininkų netenka ieškoti aikštėje. Jankauska, Kulj ir Klivečka labai gerai padavavo Zadvydą, Remėza II ir Vasiliauską. Esant pasekmei 0:1 mūsų nenaudai, priešininke grynika pataiko į atbėgantį Remėza I, nuo kurio kamuolys atšoka į vartus. Dar pirmame kėlinyje priteisiamas 11 m baudinis mūsų naudai. Jį išnaudoti pasiūna Budreckas (kodėl ne Vasiliauskas?), kuris paleidžia kamuolį į netoliese tekantį upelį. Antro kėlinio pradžioje mūsų šiek tiek dar vyrauja ir turi eilę progių. Gale rungtynių mūsų šiek tiek pradeda jaustis pavargę. Visa komanda, atrodo, dar gyvena savo draugo Klivečkos vakarykštėmis vestuvėmis. Paskutinėse minutėse mūsų šiek tiek užspaudžiami ir visai pabaigoje Spring Valley iš aiškios nuosėlės pasiekia lemiamą įvartį. Mūsų šiek tiek sužadė po ilgos pertraukos visai nebologai. Ištaisius taktinius netikslumus, galima būtų tolimesnėse pirmenybių rungtynėse visai padoriai laikytis.

Atlefas.

Lietuvių Atletų Klubų berniukų ir jaunučių futbolo komandos savo pirmenybių rungtynes pradeda rugsėjo 28. Berniukų komanda sudaro žaidikai tarpe 9 ir 13 metų amžiaus, o jaunučių — nuo 14-16. Norintieji naujai įstoti į minėtas komandas prašomi skambinti S. Remezei telefonu MI 7-6189.

SPREAD THE NEWS!
JOIN PAYROLL SAVINGS!

Buy U.S. Savings Bonds REGULARLY

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

— Romanas Arlauskas, P. Austrija, puikiai varosi pasaulio korespondencinių p-bių baigėme tarp 13 atrinktuju. Jis laimėjo prieš M. Salm (Australijos čempionas kor. žaidime) ir su Dr. Bergeru (Prancūzija, užbaigė lygiomis. Iš 6 sužaistų partijų jis turi 4½ taškų (3 laimėjimai ir 3 lygiomis), su kitais tebesirungia. Malonu ir džiugu pabrėžti, kad R. Arlauskas tebe pirmąją pirmenybių lentelėje; jis jau surinko reikalingą normą tarptautinio meistro vardui gauti (Korespondencinio International Master). Titulai suteikiami užbaigus p-bes

— Šiaurinės Nauj. Anglijos p-bes laimėjo ukrainietis Ivan Theodorovic, meistras iš Kanados, surinkęs 5-0 taškų. Kitas meistras—McCormick, N.J., H. Daly (Ma), A. Keyes (ekspertas iš Boystono klubo), C. Sharp, visi po 4-1, W. Lukowiak, Algis Makaitis su 3 kitais po 3½ taškų. Iš pastarųjų penkių — keturi buvo jaunuoliai ir pasidalino N. Anglijos jaunių čempiono vardą — N.J. ekspertas Lukowiak, bostoniškis Algis Makaitis ir dar du. Viso dalyvavo 46 žaidikai.

— Didžiojo Bostono šachmatų p-bės įvyks spalį 11-13 d. d. Cambridge klubo patalpose. Šiose pirmenybėse rungtiniamis dėl Lietuvos perinamosios dovanos, kurią 1957 m. įsteigė So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugija. 1959 m. šia dovana ir Bostono čempiono vardą laimėjo Gediminas Sveikauskas; 1962 m. dovanos laimėtojas—David Turner. Du kartu dovaną yra laimėjęs Mass. meistras John Curdo, Lynn, Mass.

— Vladas Mikėnas, Vilnius, rungtiniamis Maskvoje, kauniečių N. Stendelytė—Čeliabinske, M. Kartanaitė—Ašchabade, L. Maslovas—Char-kove. Visi atstovauja Lietuvai, Sovietų pusbaigminėse.

— Havanos tarpt. turnyre po 11 ratų pirmavo Korėnojus 9, Geleris ir Pachmanas po 8½, Talis, Ivkovas, Ulmanis po 7½.

Buying meat from MILLER'S is like putting money in the bank. The savings are GREAT.

MEAT - POULTRY - PROVISIONS

MILLER'S

BROOK AVE. MEAT CO., INC.
449-53 BROOK AVE., BRONX, NY
CY 2-2986, 2987 • Free Parking
WHOLESALE - RETAIL

Buying meat from MILLER'S is like putting money in the bank. The savings are GREAT.

MILLER'S

BROOK AVE. MEAT CO., INC.
449-53 BROOK AVE., BRONX, NY
CY 2-2986, 2987 • Free Parking
WHOLESALE - RETAIL

DISCOVER A NEW WORLD

at the SCHOOL OF THEOLOGY for Laymen
141 East 65th Street NY 21 ny
evening classes begin Sept. 30
write for catalog or phone—MU 8-2354
conducted by DOMINICAN FATHERS
Mail coupon for catalog or phone MU 8-2354

SCHOOL OF THEOLOGY FOR LAYMEN
141 East 65th Street, New York 21, N. Y.

NAME _____
ADDRESS _____
CITY _____ Zone _____ State _____

VAISTAI Į UZJURĮ

Siuočiame naujausius vaistus, skiepus, dantų chirurgijos ir kitus medicinos reikmenis į Lietuvą, Lenkiją ir Rusijos okupuotos kitus Europos kraštus. Muitas apmokamas. Vaistai ir kiti mediciniškai reikmenys siunčiami iš JAV, Vakarų Vokietijos, Prancūzijos, Anglijos. Siunčiame ir oro paštu. Rašyti adresu:

V. G. SKRINSKA
96 "G" Street,
South Boston 27, Mass.

SCHOOLS

College Entrance and Scholarship Exams

CHOICE OF 4 SESSIONS
Sat. 10 A.M. Sun. 10 A.M.
Fri. 4 P.M. Wed. 7 P.M.

Courses given at Hunter Sec. School
Fordham Rd. & Grand Concourse,
For Details and Free College
Entrance Calendar Phone or Write

Boro Tutoring
5550 Fieldstone Rd., Bronx 71, N.Y.
KI 9-4110
Eugene Wexler, Dir.

KAY-LAURE
For A Beauty Career

- Beginners' Day and evening classes
- Refresher course
- Manicuring course
- Free placement service

Write for brochure

KAY-LAURE
SCHOOL OF BEAUTY CULTURE
8 Duffy Avenue
Hicksville, New York
Overbrook 1-5313

Calvary & St. Cyprian's

Parochial School
966 Bushwick Ave., Brooklyn. Have a small number of places left for Nursery thru 5th Grade — highest academic standards. Call after 6: GL 3-5450

THOMAS J. VALENTINO, Inc.

Teach your boy to be an Altar Boy. ALTAR BOY RESPONSES RECORDINGS (3) 12" Records \$5.25 in album — 150 W. 46th St., NYC 36, N.Y., CI 6-4675. NO COD'S, send check or money order with order.

Cafe Geiger

(tarp 2 ir 3 Ave.)
206 East 86th Street
New York, N.Y.
Tel. RE 4-4428

Vedėjas: Helmut Vollner
KASDIEN KONCERTAI nuo 4 val. popiet
Užkandžiai iš nuosavos virtuvės
Puikiausia vokiška virtuvė: pietūs-vakarienė

DISPLAY

JACKIE ROCHE for the best in Irish-American Music. — Call

JACKIE ROCHE
and
HIS AYCOA RECORDING ORCHESTRA

Telephone: YU 1-8472

ALUMINUM HOUSECRAFT

310 Northern Blvd., Great Neck, L.I.
Roofing and Siding, specialists consultants. Aluminum siding 20 years guar. Reshingling, roofing, complete modernization. Free Gift with every siding job.

Call VI 6-0500 or BA 9-1000

MOVING

Prompt, courteous Moving & Trucking — JOE'S MOVING & EXPRESS Local and Long Distance, Packing, Shipping, Storage. Reasonable rates - Free Estimates

TR 8-8583
3854 3rd Avenue Bronx, N. Y.

R. K. DAVIS MOVING & STORAGE

Local & Long Distance Moving Residential & Commercial Packing — Storage — Shipping — Crating Free Estimates

187 New York Ave., Huntington, L.I.
HA 1-0100 WA 1-0020

ELJON MOVING & STORAGE

Highest Prices Paid for Used Furniture. Local & Distance Transport by experts. No job too small or too big. Free estimates, insurance, 7-day service. 98-01 Northern Blvd., Corona, L.I. Phone HI 6-2303. Serving Woodside, Bayside & Corona areas.

SKLYPAI aukštoj, sausoj vietoj \$749.00 už akrą

Tarp New Sunrise Hwy Ext. ir New York - Riverhead Expressway. Arti įvairios darbovietės darbai gauti. Mas neparduodama vietas kur negalima statyti namų, kur nėra elektros ar gazo. Long Island šaioje galimybės didelės — gūdras pinigų investuoti tai gerai žino. Prieš penkis metus čia akras žemės kaštavo \$99, dabar \$3000. Sunku patikėti, bet taip yra. Investuokite savo pinigus į augantį Long Island. Nepraleiskite šios aukštinės progos — Pirkite tuojau pat!

\$49.00 įmokėjimas, \$10.00 mėnesiškai mokėstis

Land Offices — 729 Jericho Turnpike, Route 25, Three miles past Smithtown, and 2960 Jericho Turnpike, Route 25, one mile east of the Smithtown By-pass, and 376 Jericho Turnpike (Route 25), Selden. Hurry out — Office open every day including Sundays. Over fifty years in the land business.

K. H. LEEDS — LAKE RONKONKOMA

RESTAURANTS

SEA SHORE RESTAURANT
Enjoy our famous Shore Dinners on our beautiful open terrace over the water. Sea food extraordinary, sizzling steaks, native Italian dishes — 591 City Island Ave., Bronx — on your right after the bridge. Free parking. Open all year. TT 5-9849

DANCING IS FUN at La MARTINIQUE CLUB

Music by Chic Morrison. Cocktail Lounge, Restaurant, Ladies invited. Admission Fri. Sun. \$1.55; Sat. Evs. \$1.75 tax incl. Adults only. 57 West 57th Street at 6th Avenue PL 2-2234

EDGEMONT CASINO
784 Central Ave., Scarsdale Res. SCarsdale 3-9784

German-American cuisine. Dinners served daily. Sauerbraten, Wiener Schnitzel. Dancing Friday & Saturday. Catering to Wedding and Banquets from 10 to 200.

DINING OUT? Take your Family and Friends to...

MEI TING RESTAURANT
2 East Jericho Tpke, Huntington Station, L. I. Chinese cuisine at its best. Facilities for small private parties. Member of Diners' Club. For reservation — call HA 3-5937.

TAPPEN'S RESTAURANT
Est. 1845 — 3078 Ocean Avenue. Famous for shore dinners since the carriage days. Outdoor dining on our Patio from May to Sept. Banquet facilities for all social functions — from 10-350. Reservations: call Anthony Marinos — DE 2-4200

OISTER BAY RESTAURANT

Luncheon, Dinner, Cocktails Banquets & Catering Specialists From 25 to 500. For Oct., Nov., and Dec. reservations call Banquet Mgr. LH 5-8402

31-01 Broadway Astoria

DISPLAY

JACKIE ROCHE for the best in Irish-American Music. — Call

JACKIE ROCHE
and
HIS AYCOA RECORDING ORCHESTRA

Telephone: YU 1-8472

ALUMINUM HOUSECRAFT

310 Northern Blvd., Great Neck, L.I.
Roofing and Siding, specialists consultants. Aluminum siding 20 years guar. Reshingling, roofing, complete modernization. Free Gift with every siding job.

Call VI 6-0500 or BA 9-1000

ECONO — AUTO REPAIRING & TOWING - General Auto Repairs, Inc.

Automatic transmissions, tune-ups, brakes, motor jobs, mufflers. All work guaranteed, foreign car specialists — 56 22 Church Avenue (corner E. 57th St.) B'klyn 3, N. Y. HY 5-1603 — ask for Bob or Ahron

BEST LANDSCAPING CO.

Top Soil - Sods - Trees - Shrubs All work done at reasonable rates. Special consideration to religious groups. — 4412 BEDFORD AVE. NI 8-1196

DIANA DECORATORS

Upholstered Furniture made to order, Slip covers, Bedspreads, Reupholstering, Drapes; Fall special, drapes picked up, cleaned and rehung. Plastic slip covers made to order at reduced prices. — 2013 Nostrand Ave., Phone GE 4-2600, ALFRED UMLER, Prop.

DISPLAY

JACKIE ROCHE for the best in Irish-American Music. — Call

JACKIE ROCHE
and
HIS AYCOA RECORDING ORCHESTRA

Telephone: YU 1-8472

ALUMINUM HOUSECRAFT

310 Northern Blvd., Great Neck, L.I.
Roofing and Siding, specialists consultants. Aluminum siding 20 years guar. Reshingling, roofing, complete modernization. Free Gift with every siding job.

Call VI 6-0500 or BA 9-1000

ALUMINUM HOUSECRAFT

310 Northern Blvd., Great Neck, L.I.
Roofing and Siding, specialists consultants. Aluminum siding 20 years guar. Reshingling, roofing, complete modernization. Free Gift with every siding job.

Call VI 6-0500 or BA 9-1000

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE Call LO 3-7291

DISPLAY

The Cup & Saucer COTTAGE
132 W. 32nd St., N.Y.C. — a few doors away from St. Francis of Assisi Church. Breakfast - Lunch - Dinner. Service from 7:30 am to 8:45 pm. Closed Sundays. Luncheons from 99¢. Dinners from \$1.50. Garden Room available for reservations

GENERAL CONTRACTING

Plumbing and Plastering Cement Work
Lowest Rates - Special consideration to Religious groups. — Call: UL 8-3470
Bet. 9 and 11:30 A.M. except Tues.

ALBERT MAIER, INC.

KIAULIENOS KRAUTUVE — Geriausia kiauliena ir liti mėsos produktai urmu ir mažais kiekiais. Kasdien šviežios — namų gamybos "Kieibassy". 1927 Washington Ave. Bronx 57, N. Y. TRemont 8-819

ALBERT SHERMAN, INC.

Life — Accident — Health General Insurance
107 Fifth Ave Pelham, N. Y. 914 PE 8-3131

UNLIMITED

Mortgage Available All areas—all types of Commercial & Industrial properties. 25 years experience in placing hard to get mtges Contact Fr. Cohen, Mtge officer — Pilgrim Funding Corp. 211 Hempstead Tpke., West Hempstead, N. Y. 516 IV 3-6300

GLENDALE LUMBER CO., Inc.

CASH & CARRY
Quality and Service since 1920
73rd Place & Cooper Avenue
Glendale 27, L.I.
VAn Dyke 1-1840

ASSOCIATED WASHER SERVICE

Formerly with Bronx Elec. Utility "Same Day Service" Expert repairs on Kenmore, GE, Frigidaire & all makes of washers serviced. Emergency calls — Bronx, Lower Westchester & Manhattan. 4432 3rd Ave. (at 184th St.) — CY 8-3333.

Brickwork Porches Patios Stoops Bar-Beqs Siding Aluminum Asbestos Insulation. All work Guaranteed. Call P & K Days PR 4-2318 Nites DE 2-7194

Fuel-O-Matic Oil Corp. Tydol fuel oil. Oil burner service included at no extra charge with your purchase of oil. Chimneys, boilers, furnaces cleaned by one of world's largest Vacuum Cleaners. 1036 Sutter Ave. Brooklyn. Call MI 7-2000. Special consideration for religious groups.

SLIDING DOOR WARDROBES
Made to Order (Queens only)
Call
IDEAL WARDROBES
37-16 E'way, Long Island City YE 2-3997

INTERNATIONAL NEWSPAPER PRINTING CO.

For The Finest In Newspaper Printing
197 E. 4th Street, New York City OR 3-1830

SLIDING DOOR WARDROBES

Made to Order (Queens only)
Call **IDEAL WARDROBE** YE 2-3997
37-16 E'way, Long Island City

REAL ESTATE

FOREST HILLS netoli parko parduodamas vienos šeimos tik ką pastatytas mūrinis namas iš 9 kambarių su moderniškais įrengimais: šiltn vandenu, voniom ir apšildymu. Žemės sklypas 44x100 su dviem garažais arti 8th Avenue traukinio stoties. Labai geros išimokėjimo sąlygos. Namą galima užimti tuoj pat. Dėl sąlygų kreiptis:
Tel. HI 6-0600
Mr. Gianelli, Terminal Realty
77-01 Broadway Jackson, Hts. N. Y.

Greenpoint-Humboldt St. — 8 family, heat, 4 rooms and bath, \$4,713 rent, 1 apartment free. Price — \$24,500. Scholes St. 8 fam. heat, 4 rms and bath, \$4,521 rent, 3 free apartments, price \$24,000. J. P. CLARK, 127 Nassau Ave., Brooklyn, — EV 3-0606.

ANDRÉ MÜLLER

Contracting Corp.
Route 25A & Harrison Ave.
Miller Place, L. I.
General Contractors and Builders, Custom House building. Building plots available in Port Jefferson and Miller Place. — SH 4-2177

Sunnyside, St. Raphael parish, forced to sell 1 fam. semidetached house, 6 rms, 1½ colored tile bath, garage, "walk in" apartm. in basement to let \$100 month. Private entrance. Convenient to everything. Must be seen to appreciate. Owner, EX 2-5095

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMGND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas
84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 9-5077
buvusi J. MIRONO MAISTO KRAUTUVE
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. • Tel. STagg 2-4329
Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristato į namus lietuviškus skandžius ir sūrius
— We take all orders special price for Weddings and Parties —
Home-Made Bologna

PARK-HILL REALTY

REAL ESTATE & INSURANCE
84-17 JAMAICA AVE.
WOODHAVEN 21, N. Y.
Virginia 3-1477

Čia Jūs rasite didelį pasirinkimą gražių namų, sklypų, apartamentų ir tai žemiausiomis kainomis. Čia galite visokeriopa apsidrausti; čia užpildomi valstybinių mokesčių - taksų blankai.
ALBERT F. PETERS - Petruskas

Namų pardavimo bei apdraudimo reikalais krepkitės

INSURANCE REAL ESTATE

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. Virginia 6-1800

HOLY LIGHT

BAŽNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBTUVĖ

RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION

B. KUCINSKAS, sav.

280 BOERUM ST., BROOKLYN 6, N. Y.
(212) GL 6-0200 Resid. ILLinois 8-7118

Viesbutis NIDA, prie Atlanto, atdaras visus metus Asbury Park, N. J. • 7-tos ir Park Ave. kampe • Tel. PR 4-7788 Švarūs kambariai, rami vieta, pigus ir skanus maistas. Viešbučio sale išnuomojama įvairiems pobūviams. Prie viešbučio veikia restoranas ir baras. — Patogus susisiekimas traukiniu ir autobusais.
P. ir C. Mačiuliai, savininkai

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADZIUNAS, sav.

36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y.
Telefonas STagg 2-5938

— HEVEN REALTY —

JOSEPH ANDRUSIS — Real Estate — Insurance

Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.

Kasdien nuo 9 iki 9 val.; Seštadieniais iki 6 val popiet.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

PARK FLORIST

Visokiomis progomis gėlės pristatomos
veiltu — F.T.D.

80-15 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. Virginia 9-3112

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Kun. dr. P. Celiešius, atvykęs iš Dainavos stovyklos, Patersono lietuvių parapijoje pavaduoja kun. V. Dabušį, išvykusį ilgesnėm atostogom sveikatos taisyti.

Prel. K. Razminas, atvykęs iš Romos ir rugpjūčio mėnesį buvęs šv. Kazimiero parapijoje Patersone, sveiksta po sekmingos operacijos šv. Juozapo ligoninėje Patersone, N. J.

Lietuvos vyžių New Yorko New Jersey apskrities susirinkimas bus rugsėjo 22, sekmadienį, 68 Steamboat Road, Great Neck, L.I., N.Y. Pradžią 3 v. popiet. Globoja vietos 109 kuopa. Visi vyčiai ir jų draugai kviečiami atsilankyti.

Angelių Karalienės parapijos jubilėjinis 75 metų sukakties koncertas bus šį sekmadienį, rugsėjo 22, Bossert viešbučio salėje. (Plačiau žiūr. skelbimą šiame puslapyje).

N. Valaitienė skoningai ir pigiai paruošia gėlių buketus vestuvėms bei kitoms progoms. Dėl kainų bei kitos informacijos skambinti 914 LY 1-9244.

Juozas Audėnas, diplomuotas ekonomistas ir investavimų fondų registruotas atstovas, mielai teikia informacijų tų fondų reikalais. Kreiptis adresu 109 Warwick Str., Brooklyn, N. Y., arba skambinti telefonu TA 7-1518 arba PL 3-6728.

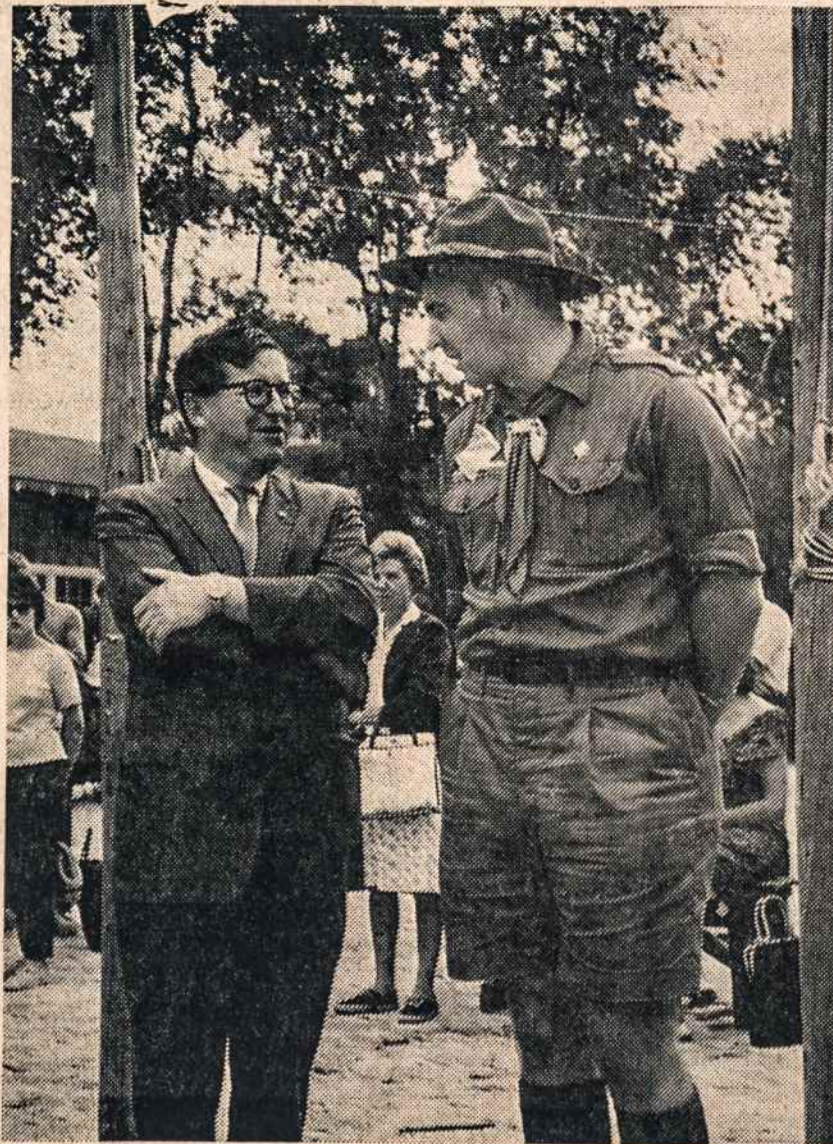
Neo-Lithuanijos korporacija New Yorke rengs tradicinę savo šventę lapkričio 1 d. 6:30 v.v. Ridgewood Lanes salėje, 1001 Irving Ave. Brooklyn, N. Y. Įeiga su vašėmis — 6 dol. jaunimui be vašių — 2 dol. Šokiam groti kviečiamas neolituanių orkestras iš Chicagos. Vašėms bus paruošti staliukai po 10 asmenų. Stalus iš anksto galima užsisakyti pas Danutę Maurukaite, 84-23 116 Str., Richmond Hill, N. Y. (telefonu: VI 6-5447).

Bushwick Ave., prie kurios stovi pranciškonų vienuolynas ir Darbininko redakcija, šių metų gale bus taisoma, bus išliejama asfaltu nuo Myrtle Ave. iki Jamaica Ave.

Dirbanti moteris ieško 1½-2 kambarių buto su vonia ir šiltu vandeniu Woodhavene ar Richmond Hill rajonose. Skambinti vakarais, šeštadieniais ir sekmadieniais visą dieną. Tel. VI 9-1531.

Long Island parduodami mėsais apaugę ir arti vandens (½, ¾, 1¼, 2¼ akėrų didumo žemės sklypai. Įmokėjimas tik 400 dolerių. Kreiptis: Peter W. Cohrs Walter Hearths Office, Montauk Highway, Center Moriches, L. I. N. Y.

Išnuomojamas vienas ar du kambariai, galima naudotis virtuve. Pageidaujama suaugęs vyras. Richmond Hill rajone, arti traukinio. Skambinti HI 1-1780.

ATEITININKŲ FEDERACIJOS vadas dr. J. Girnius (Boston, Mass.) ir Skautų Sąjungos pirmininkas skt. Dundzila jubilėjinėje skautų stovykloje. Nuotr. B. Kerbelienė

DU SPALVOTI FILMAI BOSTONE

Rugsėjo 15, sekmadienį, dešimtos valandos mišias aukojo ir pamokslą sakė **Tėv. Justinas Vaškys, O.F.M.** Jis yra trenininkų vizitatorius ir plačiai nušvietė kataliko pasauliečio apaštalavimą.

Po 2:30 val. pamaldų ir konferencijos trečiajam ordinui šv. Petro pabažnytinėje salėje rodė du religinio turinio spalvotus filmus. Pirmasis filmas vaizdavo pranciškonų gyvenimą Amerikoje ir jų katalikišką

akciją. Šiuo metu Amerikos pranciškonai yra pagaminę apie 30 spalvotų filmų, kuriuos rodo įvairiomis progomis. Filmai rodomi ir televizijoje. Filmus stebi apie 50 milijonų žmonių. Vaidina Hollywoodo artistai. Tokių filmų pagaminimas atsieina labai brangiai — 15-20, 000 dol.

Filme parodyta graži Kalifornijos gamta, pranciškonų gyvenimas, jų mokyklos. Filmą mas truko apie valandą.

Huntington, L. I. N. Y. išnuomojami bakdais apstatyti keturi gražūs kambariai. Graži aplinka, kur ramiai galėtų gyventi vyresnio amžiaus vyras ir moteris arba pavienis asmuo. Kreiptis VI 7-3322 arba rašyti: Mr. V. Višniauskas, 170 E. 23rd. Str., Huntington, L.I. New York.

Išnuomojamas 4 kambarių butas, su šilima, pirmame aukšte, prie Jamaica Line, netoli Highland Parko. Teirautis vakarais, nuo 6 va. Tel. TA 7-6617.

Parengimai New Yorke

Rugsėjo 28 — LAK sporto sezono pradžios vakaras Atletų Klubu salėje.

Spalių 19 — Great Necko vyčių šokiai Atsimainymo parapijos salėje, Maspeth.

Spalio 20 — Ateities koncertas Commodore viešbučio salėje New Yorke.

Lapkričio 30 — Solistų D. Stankaitytės ir St. Baro koncertas F. K. Lane mokyklos salėje; rengia ALB New Yorko apygardos valdyba.

Numatomus parengimus prašoma pranešti Stasiui Dzikui, 89-17 97 St. Woodhaven, VI 7-5113.

WAGNER THEATER

110 Wyckoff Ave., prie DeKalb Ave. Brooklyn-Ridgewood, tel. VA 1-2613
Kasa atidara: Penktadieniais 6 val. p.p. šeštadieniais iki filmos pabaigos. Trečiadieniais — 12 val. dienos. Penktadienį, rugsėjo 20 — iki Trečiadienio, rugsėjo 25, 1963, širdį sukrečianti drama WENN DU NOCH EINE MUTTER HAST

Vaidina: P. Wessely - E. Auer - F. Schulz
Priedinis filmas: Das Wirtshaus im Spessart
Ir naujausia Vokietijos įvykių apžvalga.

86th CASINO THEATRE

210 East 86th St., New York, N. Y.
RE 4-0257 • BU 8-0561

Penktadienį, rugsėjo 20 — iki Ketvirtadienio, rugs. 26, 1963
Linksma spalvota filmas —

DAS GLÜCK LIEGT AUF DER STRASSE

W. Giller - G. Thomalla - S. Cramer

Priedinis filmas: Geliebte Corinna
Ir nauja Vokietijos savait. apžvalga

Antrasis filmas buvo trumpesnis, apie pusvalandį. Jis pavaizdavo, kaip jaunuolis surado kelią į pranciškonų vienuolyną ir tapo kunigu vienuoliu. Vaidino taip pat Hollywoodo artistai, parodyta gražios Kalifornijos gamtos.

Pabaigus filmus, toje pačioje salėje buvo duodama kava, pyragaičiai. Visi maloniai pasiūšino. Sofija Rimaitė visiem padėjo už atsilankymą.

Tėv. Justinas Vaškys, O.F.M. 1960 atšventęs kunigystės sidabrinį jubilėjų, yra girdus, pilnas entuziazmo. Jis gimė Lietuvoje, netoli Latvijos sienos. Mokslus ėjo Lietuvoje ir studijas baigė Austrijoje. 1939-1940 buvo pranciškonų gimnazijos rektorius Kretingoje, dėstė istoriją ir filosofiją. 1941, pirmos bolševikų okupacijos pradžioje, laimingai pasitraukė į Vakarus ir po didelių pastangų atvyko į Ameriką. Čia ėmėsi organizuoti lietuvių pranciškonų vienuolyną. Įkūrė pranciškonų vienuolynus Greene, Kennebunkport, Maine, ir Brooklyne, N. Y., perėmė leisti Darbininko laikraštį iš Bostono leidėjų ir jį perkėlė į Brooklyną. Buvo pranciškonų provincinoliu.

Šiuo metu gyvena Greene, Maine. Ten yra Tėv. Benediktas Bagdonas, Tėv. Pijus Šarpanickas. Šis vienuolynas yra daugiausia skiriamas pašaukimų reikalams nagrinėti ir vizituoti trečiajam ordinui. Darbo daug. Daug laiko tenka skirti laiskam atsakyti, katalikiškos akcijos literatūrai siuntinėti.

Tėv. Justinas Vaškys dalyvavo provincijos posėdžiuose Kennebunkporte, vėliau lankys Cleveland, Grand Rapids, Pensylvaniją, Connecticut. Mėnesio pabaigoje vyks į New Yorką, kur dalyvaus trečiojo ordino suvažiavime.

P. Kaminskas

Du suaugę žmonės ieško 3 ar 4 kambarių Woodhaveno ar Richmond Hill rajone. Siūlyti: M. P. 85-42 91 Str., Woodhaven, 21, N. Y.

BOSTONO ZINIOS

Kun. dr. T. Ziūraitis, dominikonas, rugsėjo 29 šv. Petro parapijos bažnyčioje pradės metines misijas. Pirmoji savaitė skiriama moterim, antroji vyrims, o trečioji angliškai kalbantiem. Moterims misijos pradamos rugsėjo 30 d. 7:30 v. vakare.

Prel. P. Virmauskis ir nemažas būrys bostoniečių buvo nuvykę į Worcesterį pagerbti prel. K. Vasį jo 50 metų kunigystės sukakties proga.

Rožančiaus pamaldos pradamos rugsėjo 30 d. 7:30 val. vak. Pamaldos bus kasdien 7:30 val. vak., tik sekmadieniais 2:30 val. popiet.

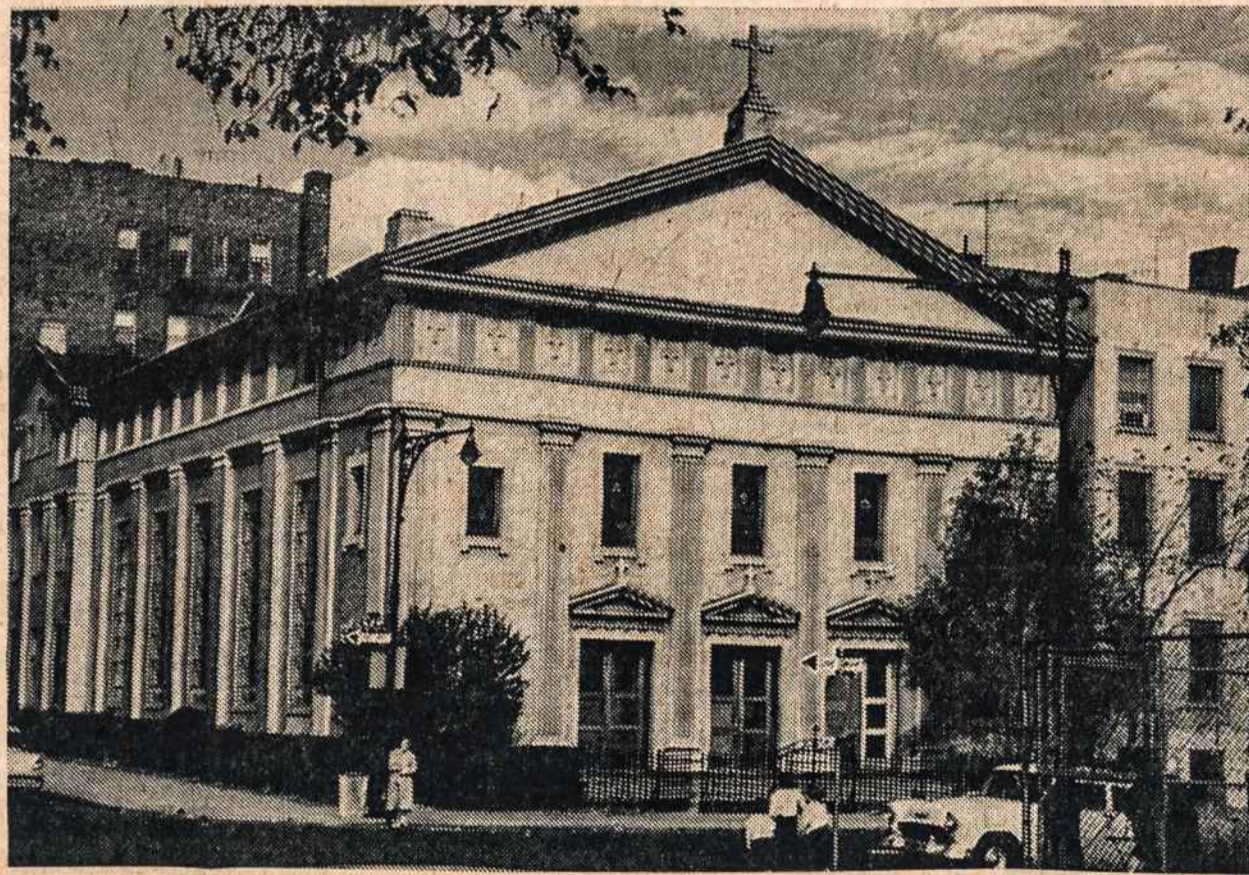
Kun. Albinas Janiūnas, kuris 10 metų buvo vikaru šv. Pranciškaus parapijoje Lawrence, Mass. atkeltas į Bostoną ir nuo rugsėjo 17 pradėjo eiti vikaro pareigas šv. Petro parapijoje.

Juozas ir Rozalija Ligmaliai rugsėjo 18 šventė 25 m. savo vedybinio gyvenimo sukaktuves. Jų intencija mišios buvo šv. Petro bažnyčioje.

Balfo skyriaus valdyba rengia didelį pobūvį spalio 6 lietuvių piliečių klube. Tuo pačiu norima prisiminti ir šio skyriaus 20 metų sukaktį. Per tą laiką Bostono lietuvių yra nemažai suaukoję šalpai pinigais ir drabužiais. Skyriaus veikliu pirmininku yra A. Andriulionis. Visi Bostono lietuvių kviečiami ruošti tam jubilėjiniam pobūviui. Tikimasi, kad tą dieną kitokių parengimų nebus.

Alfonas Mučinskas, veikliai reiškęs lietuvių studentų ir skautų akademikų veikloje, nusikelia gyventi ir dirbti į Kaliforniją. Jis yra magistras laipsniu baigęs sociologijos mokslus Bostono kolegijoje.

Dr. A. Stepulionienė, dantų gydytoja, naujas adresas 718 Washington St., Dorchester, Mass.

ANGELŲ KARALIENĖS parapijos bažnyčia.

Nuotr. P. Ažuola

ANGELŲ KARALIENĖS PARAPIJOS

75 METŲ

JUBILĖJINIS KONCERTAS

ivyks

rugsėjo 22 d., 5 val.

(punktučiai!)

BOSSERT HOTEL SALĖJE, BROOKLYNE

(98 MONTAGUE ST., prie Brooklyn Borough Hall, Hicks Street kampas)

PROGRAMOJE:

- Aktoriai: HENRIKAS KAČINSKAS, VITALIS ZUKAUSKAS
- Muzikas: ALEKSAS MROZINSKAS
- Parapijos choras, vedamas muziko MYKOLO LIUBERSKIO
- Šokiams muzika gros nuo 7 val.

Bilietai iš anksto po 2 dol. gaunami parapijos raštinėje.

ALDONA ANDRIUSYTE ir Rimas Klivecka susituokė rugsėjo 14 Apreis-kimo parapijos bažnyčioje. Nuotr. V. Mažello.

LAK

FUTBOLU SEZONO PRADŽIOS

VAKARAS

Rugsėjo 28 d.

LAK SALĖJE
1332 HALSEY ST.

ŠOKIAI — VAIŠĖS — ŠOKIŲ VARŽYBOS

Groja A. STAROLIO kapela

Pradžią 8 v. vak.

Įėjimas — \$2.00

Sportininkams ir studentams — \$1.50

Lietuvių Atletų Klubas

Remkite LITUANUS, lietuvių studentų informacinį žurnalą apie Lietuvą anglų kalba.
LITUANUS
910. Willoughby Avenue,
Brooklyn 21, N. Y.

WILLIAM J. DRAKE

DRAGŪNAS

ADVOKATAS

84-14 Jamaica Avenue

Woodhaven 21, N. Y.

Tel. Hlckory 1-5220

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPYLIČIA

423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

Stagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRONAS
Licensed Manager
& Notary Public

660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS
Balsamuotojas

231 BEDFORD AVE.

Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS

-Šalinskas

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiame garbingas laidotuves
Koplyčios nemokamai visose
miesto dalyse; veikia ventilacija

Tel. Virginia 7-4499

THEODORE WOLININ,

INC.

E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvų direktorius
MODERNIŠKA KOPYLIČIA
su Air Condition

123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamerly 5-1437

KARLONAS

FUNERAL HOME

280 CHESTNUT STREET

NEW BRITAIN, CONN.

Tel. BA 9-1181

CARROL

FUNERAL HOME

Inc.

PETRAS KARALIUS, sav.

Laidotuvų direktorius
ir balsamuotojas

74 PROVIDENCE ST.

Worcester, Mass. PL 4-1165

VAITKUS

FUNERAL HOME

197 WEBSTER AVE.

PRANAS VAITKUS

Laidotuvų Direktorius

ir balsamuotojas

Cambridge, Mass.

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dienų ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šer-
menims dykai. Aptarnauja Cam-
bridge ir Bostono kolonijas žem-
miausiomis kainomis. Kainos tos
pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

Puikūs patarnavimas naujo

JOSEPH C. LUBIN

FUNERAL HOME

546 East Broadway

So. Boston, Mass.

Priešais miesto teismo rūmus

Rūpestingai patarnaujame vi-
suose reikaluose, atydziai iš-
pildome kiekvieną pageidavi-
mą. Jūs galite pilnai pasi-
kėti mūsų patarnavimu iki
visų smulkesnių laidojimo
reikaluose.

Joseph C. Lubin

Funeral Director

Telefonas: 268-5185